

2018 Jaarverslag

Vereniging Samenwerkingsverband
Primair Onderwijs De Eem
Versie mei 2019

SWV de Eem
ELK KIND ZIJN EIGEN WEG

Inhoud

Inleiding	4
Voorwoord	5
1. SWV de Eem	
1.1 Beschrijving van de regio	6
1.2 Rechtsvorm en organisatie	7
1.3 Huisvesting	8
1.4 Toegankelijkheid en toelatingsbeleid	8
2. Verslag van de Commissie van Toezicht	
Governance	9
Toezicht	9
Werkgever	9
Klankbord	10
Reflectie	10
Samenstelling	10
Ontwikkelingen in de governance	11
3. Voortgang ondersteuningsplan 2015-2019	
3.1 Evaluatie per ambitie	12
3.1.1 Basisondersteuning: een stevig fundament in het regulier onderwijs	12
3.1.2 Een duidelijke ondersteuningsroute in de regio	16
3.1.3 Handelingsgerichte toewijzing van extra onderwijsondersteuning	20
3.1.4 Een dekkend netwerk aan voorzieningen in de regio van SWV de Eem	29
3.1.5 Samenwerking met ouders; een partnerschap	31
3.1.6 Samenwerking met ketenpartners vanuit eigen verantwoordelijkheid	34
3.1.7 Een cyclisch en systematisch geheel van Kwaliteitsmanagement	36
3.1.8 De Eem communiceert	36
4. Kwaliteit	
4.1 Thuiszitters	38
4.2 Doorlooptijd	40
4.3 Geschillen	40

5. Personeel

5.1 Algemene info	41
5.2 Werknemerstevredenheid	41
5.3 Verloop (in/uit dienst)	41
5.4 Ziekteverzuim	41
5.5 Gemiddelde leeftijd	41
5.6 Het gevoerde beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag	41

6. Bestuursverslag

Financieel beleid	43
Continuïteitsparagraaf	43

7. Jaarrekening

Grondslagen	57
Balans per 31 december 2018	61
Staat van baten en lasten 2018	62
Kasstroomoverzicht 2018	63
Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans	64
Toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	68
Niet uit balans blijvende verplichtingen	71
WNT: Wet Normering Topinkomens	72
Overige gegevens	74
Bestemming van het resultaat	74
Gebeurtenissen na balansdatum	74

Bijlagen

D1 Gegevens over de rechtspersoon	75
-----------------------------------	----

Inleiding

Waar staat SWV de Eem na bijna 5 jaar passend onderwijs?

Het jaarverslag 2018 is een belangrijk ijkmoment om deze vraag te beantwoorden en te kijken of we de juiste doelen hebben gesteld in het ondersteuningsplan 'Keuzes & Kansen, 2019-2023', dat op 12 juni 2018 is vastgesteld in de ALV van SWV de Eem.

Dit jaarverslag geeft een overzicht van de opbrengsten in 2018 (en voorgaande jaren) van de doelstellingen en indicatoren, zoals die zijn opgesteld in het ondersteuningsplan 2015-2019, "van fundament tot verfijning".

In grote lijnen zien we dat de inzet op de gestelde ambities:

- basisondersteuning: een stevig fundament in het regulier onderwijs;
- een duidelijke ondersteuningsroute in de regio;
- handelingsgerichte toewijzing van extra onderwijsondersteuning;
- een dekkend netwerk aan voorzieningen in de regio van SWV de Eem;
- een open en transparante samenwerking met ouders;
- samenwerking met ketenpartners vanuit eigen verantwoordelijkheid.

hebben geleid tot:

- een kwaliteitsverbetering in de basisondersteuning;
- een toename van ondersteuningsvragen in het regulier onderwijs;
- hogere uitgaven voor arrangementen in het regulier onderwijs;
- een afname van verwijzing naar het sbo;
- een stabilisering van verwijzing naar het so;
- een afname van de relatief en absoluut verzuimers (exclusief de vrijstellingen);
- een betere samenwerking met ketenpartners,

ook zien we, dat:

- een groot aantal scholen de HGW cyclus niet goed doorlopen en geen adequaat ontwikkelingsperspectief plan kunnen aanleveren voor de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben;
- de afstemming op scholen vaak niet gericht is op de totale leerlingpopulatie en/of clusters leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, maar op individuele leerlingen;
- de meeste ondersteuning gevraagd wordt bij gedrag;
- de complexe casuïstiek is toegenomen;
- nog niet alle leerlingen thuisnabij onderwijs kunnen genieten;
- minder professionals deelnemen aan de professionalisering;
- door de toename van complexe casuïstiek meer zorg in het onderwijs nodig is.

Winst dus door de gezamenlijke inzet in de afgelopen jaren, maar ook nog duidelijke aandachts- en ontwikkelingspunten.

In dit bestuursverslag wordt per onderdeel aandacht besteed aan wat de cijfers betekenen, welke acties er in 2018 zijn uitgezet en welke vervolgacties in 2019 worden uitgezet. Het beeld van de tussentijdse analyse in 2017 wordt bevestigd en aangescherpt met de data van 2018. Het ondersteuningsplan 'Keuzes & Kansen' sluit goed aan.

Voorwoord

Binnen SWV de Eem hebben we vanaf het eerste uur vanuit een gezamenlijk gedragen missie en visie gewerkt. Er was een positieve houding t.o.v. passend onderwijs. In 2018 ontstonden daar scheurtjes in, mede door de negatieve landelijke publiciteit rondom passend onderwijs.

SWV de Eem zet zich samen met andere samenwerkingsverbanden in om het eerlijke verhaal rondom passend onderwijs onder het voetlicht te krijgen met de website passendonderwijs.nl en de jaarlijkse 'staat van samenwerkingsverbanden'.

De grootste zorgen zijn er rondom de belastbaarheid van onderwijsprofessionals. Het lerarentekort betekent, dat het werk op de scholen door minder mensen wordt gedaan.

De kwaliteit van basisondersteuning is verbeterd en de bereidheid om leerlingen met specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften te begeleiden is toegenomen. Maar er is spankracht in de scholen nodig om dat niveau vast te kunnen houden en verder te optimaliseren.

In met name de tweede helft van 2018 zijn scholen veel eerder aan de bel gaan trekken, nog voordat ze het kind goed 'in kaart' hebben. Er is geen tijd en ruimte om de HGW-cyclus goed te doorlopen, er is snel hulp nodig. Het aantal ondersteuningsvragen is verder toegenomen. De inzet van remedial teaching is nog steeds zeer groot. Begrijpelijk, want het haalt de druk van de ketel, maar geen wenselijke ontwikkeling. Wetenschappelijk is bewezen, dat de inzet van RT buiten de groep geen meerwaarde heeft voor leerlingen.

De gezamenlijke schoolbesturen hebben een uitdaging om niet alleen de kwaliteit, maar ook de motivatie en daarmee de inzet van de onderwijsprofessionals hoog te houden.

SWV de Eem zal bij die gezamenlijke uitdaging ondersteuning blijven bieden.

Ook het werk van het samenwerkingsverband is veranderd. Doordat het aantal arrangementen binnen het regulier onderwijs is toegenomen en er steeds meer thuisnabij onderwijs voor leerlingen wordt gerealiseerd verandert het werk van de onderwijsondersteuners. Er zijn meer trajecten om te begeleiden en de casuïstiek is complexer en dat vergt veel meer tijd.

Daarnaast zijn de onderwijsondersteuners meer en meer de spil in het web in de samenwerking tussen alle ketenpartners in een wijk / gemeente.

Hiervoor geldt eveneens dat de gezamenlijke schoolbesturen een uitdaging hebben om de spankracht te bewaken.

Brigitta Gadella
directeur-bestuurder

1. SWV de Eem

1.1 Beschrijving van de regio

Bij SWV de Eem zijn 28 schoolbesturen aangesloten. Waaronder 4 schoolbesturen met scholen voor speciaal onderwijs die weliswaar buiten de regio zijn gevestigd, maar die hun expertise inbrengen in de regio en vanwege grensverkeer een belang hebben bij de ontwikkelingen in de regio (opting in). In het totaal zijn 130 locaties voor onderwijs aangesloten, met in totaal ruim 27.000 leerlingen.

Dit betreft:

- 112 locaties voor regulier basisonderwijs die bij deze scholen horen.
- 6 locaties voor speciaal basisonderwijs (alle gevestigd te Amersfoort)
 - Boulevard410
 - De Werf (Het Drieluik en Het Baken)
 - Dr. M. van der Hoeveschool
 - Kingmaschool
 - Koningin Wilhelminaschool
 - Michaëlschool
- 4 locaties voor speciaal onderwijs (alle gevestigd te Amersfoort)
 - Dr. A. van Voorthuijsenschool (cluster 3)
 - Koningin Emmaschool (cluster 3)
 - Mulock Houwer Lageweg (cluster 4)
 - Kolibri (cluster 4)
- Buiten de regio zijn 8 opting in locaties voor speciaal onderwijs gevestigd.
 - Berg en Boshschool Bilthoven
 - Berg en Boshschool Houten
 - C.P. van Leersumschool
 - J.H. Donnerschool De Glind
 - J.H. Donnerschool Hilversum
 - Mytylschool de Trappenberg
 - Mytylschool Ariane de Ranitz
 - Utrechtse Buitenschool de Schans

Een overzicht van de deelnemende schoolbesturen en scholen is te vinden op de website.

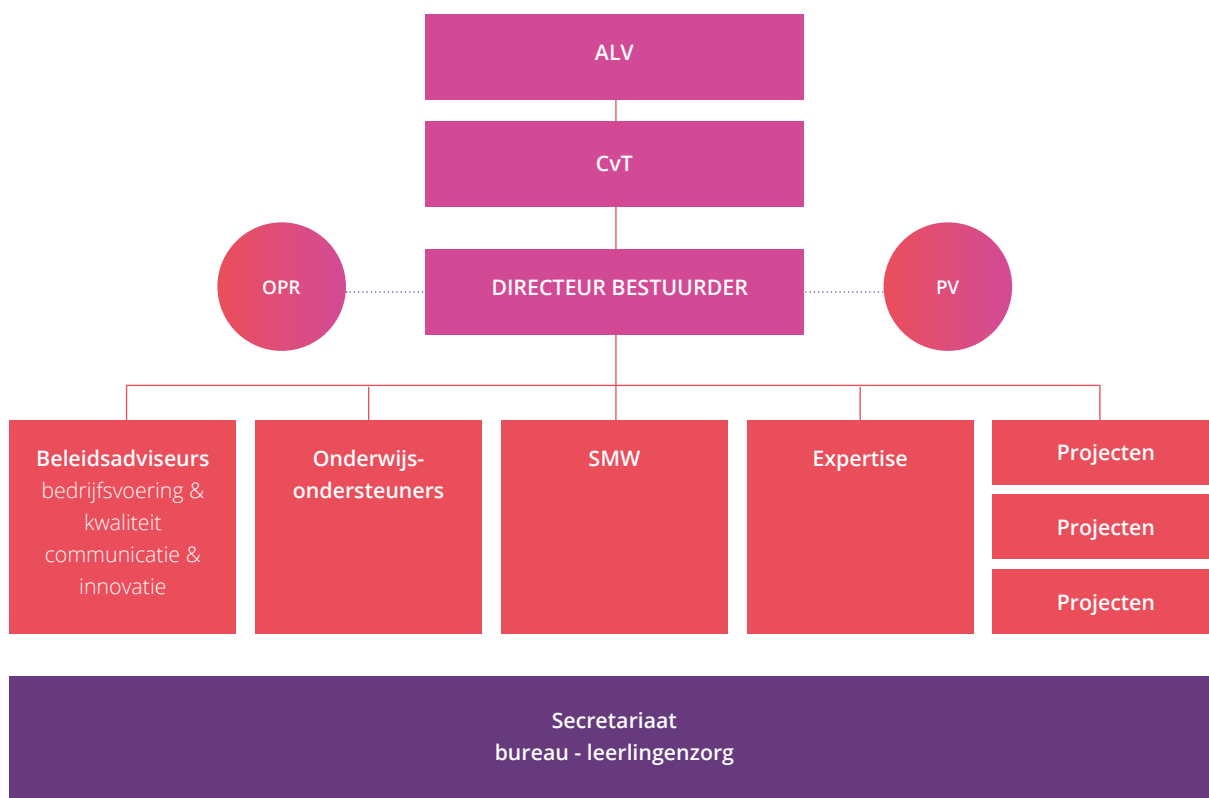
1.2 Rechtsvorm en organisatie

De bij het samenwerkingsverband aangesloten schoolbesturen vormen samen de Vereniging Samenwerkingsverband Primair Onderwijs De Eem (SWV de Eem). In het organogram is weergegeven hoe de verschillende geledingen binnen het samenwerkingsverband zich tot elkaar verhouden.

De algemene ledenvergadering (ALV) is het hoogste bestuursorgaan binnen SWV de Eem. De ALV wordt gevormd door alle deelnemende schoolbesturen en is belast met het vaststellen van het ondersteuningsplan en de meerjarenbegroting van het samenwerkingsverband.

De directeur-bestuurder bestuurt, geeft leiding aan de organisatie en is verantwoordelijk voor de ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van het ondersteuningsplan.

Uit de algemene ledenvergadering is een vertegenwoordiging, de commissie van toezicht (CvT), gekozen. De CvT ziet toe hoe de directeur-bestuurder door middel van strategie, beleid en beheer het vastgestelde ondersteuningsplan van SWV de Eem realiseert, met oog voor daarbij aan de orde zijnde belangen van de stakeholders (onderwijsinstellingen, medewerkers, gemeenten en relevante maatschappelijke instellingen in de omgeving).

Governance code

De commissie van toezicht past de Code Goed Onderwijsbestuur toe, zoals deze is opgesteld door de PO raad.

Bestuurlijke ontwikkelingen

Op 1 januari 2018 is de nieuwe governance structuur, zoals hierboven beschreven, in werking gegaan. Het samenwerkingsverband houdt eventuele veranderende wetgeving met betrekking tot governance en onafhankelijk toezicht nauwlettend in de gaten en zal waar nodig de noodzakelijke aanpassingen doen. In 2018 is in de ALV het gesprek gevoerd over verdere ontwikkeling van het onafhankelijk toezicht, vooruitlopend op wet- en regelgeving, dit gesprek zal in 2019 worden vervolgd. De CvT heeft zichzelf georganiseerd met een

auditcommissie financiën en een remuneratiecommissie. De inzet van de auditcommissie financiën stelt de CvT in staat haar toezicht- en adviesrol op begroting, realisatie en besteding van middelen adequaat te vervullen om financiële continuïteit te borgen. De auditcommissie bestaat uit 2 leden van de CvT. De inzet van de remuneratiecommissie stelt de CvT in staat haar werkgeversrol ten opzichte van de directeur-bestuurder goede invulling te geven en voorkomt dat die rol conflicteert met de andere taken. In de remuneratiecommissie zitten de onafhankelijk voorzitter en een ander lid van de CvT. De directeur-bestuurder heeft in 2018, vier keer verantwoording afgelegd aan de CvT. De vergaderingen van de CvT worden voorbereid door de onafhankelijk voorzitter en de directeur-bestuurder. De vereniging heeft 2 algemene ledenvergaderingen gehad. De agenda van de vergaderingen van de ALV worden bepaald door de directeur-bestuurder samen met de CvT en kennen een tweedeling: 1) samen beleid maken: waarin aandacht is voor recente ontwikkelingen, trends en gezamenlijke vraagstukken binnen SWV de Eem. 2) samen toezichthouden: waarin invulling gegeven wordt aan de statutair bepaalde verplichtingen van de ALV.

Ondersteuningsplanraad (OPR)

De OPR is in 2018 drie keer samen geweest. De OPR opereert deze bijeenkomsten in volle bezetting (4 ouderleden, 4 leerkrachtleden). De directeur-bestuurder is alle bijeenkomsten aanwezig geweest. Het vergaderschema is ingericht op het jaarritme van het samenwerkingsverband, wat betreft de begroting, het jaarverslag en in 2018 ook de ontwikkeling van het ondersteuningsplan.

Tijdens de vergaderingen stonden de volgende inhoudelijke punten op de agenda: uitkomsten evaluatie ondersteuningsplan en tevredenheidsonderzoek, advisering raamwerk ondersteuningsplan, samenwerking commissie van toezicht, instemming met ondersteuningsplan en de begroting 2019.

De samenwerking met de directeur-bestuurder is prettig verlopen. De communicatie verloopt open. De directeur-bestuurder heeft de stukken goed inhoudelijk toegelicht.

Personeelsvertegenwoordiging

In 2018 is 2 keer een PV-vergadering geweest in de nieuwe vorm. Voor die tijd bestond de PV nog uit het alle personeelsleden. Tussendoor is regelmatig met elkaar afgestemd als er vanuit de directeur-bestuurder onderwerpen werden aangedragen die niet konden wachten tot een volgende vergadering. Dat overleg was per mail, telefoon of aan tafel.

In de vergaderingen is het gegaan over de werkwijze van de PV, reglement, jaarplanning, uitbreiding personeel, huisvesting, governance, privacy en het volgen van een training voor de leden van de PV. De PV heeft instemming gegeven op het nieuwe ondersteuningsplan.

Er is daarnaast een overleg geweest met de volledige PV en de directeur-bestuurder. Dit overleg was constructief en open.

1.3 Huisvesting

Naast de vaste huurlasten voor de interne organisatie maakt het samenwerkingsverband gebruik van verschillende locaties om haar professionaliseringsactiviteiten te faciliteren. Eind 2018 is onderzocht of er binnen het complex op de Burgemeester de Beaufortweg 16 aanvullende mogelijkheden zijn. In 2019 zal dit in ieder geval leiden tot een verdergaande samenwerking met SWV VO Eemland.

1.4 Internationalisering

Dit is geen taak van SWV de Eem, maar de verantwoordelijkheid van de aangesloten scholen. Desgewenst wordt op casusniveau hierover geadviseerd door de onderwijsondersteuner van SWV de Eem.

2. Verslag van de Commissie van Toezicht

GOVERNANCE

Onderdeel van de aanpassing van het bestuursmodel van SWV De Eem per 1 januari 2018 was de instelling van de Commissie van Toezicht (CvT) en de benoeming van de leden van die commissie. De taak van de commissie is het uitoefenen van het toezicht op de besturing van het samenwerkingsverband, ter voorbereiding van de formele uitvoering van het toezicht door de algemene ledenvergadering. In de ALV van 12 december 2017 werd Willem van Leeuwen per 1 januari 2018 benoemd als onafhankelijk voorzitter van de ALV en van de Commissie van Toezicht (CvT). De voorzitter is geen lid en heeft geen stemrecht.

De CvT heeft twee commissies ingesteld, de Auditcommissie en de Remuneratiecommissie. Voor beide commissies zijn conceptreglementen opgesteld. De CvT heeft in 2018 een visie op toezicht geschreven. Formele besluitvorming van deze documenten is aangehouden omdat de CvT bij de bespreking ervan constateerde dat de governance van het samenwerkingsverband nog aan kracht zou kunnen winnen als er onafhankelijke leden in de commissie benoemd zouden worden. Daarmee zou het samenwerkingsverband ook invulling geven aan de politiek maatschappelijke wens om het toezicht op samenwerkingsverbanden onafhankelijk(er) te doen zijn. Ook de ALV van de PO Raad heeft daartoe een uitspraak gedaan. De CvT heeft als klankbord voor het bestuur gefungeerd bij de formulering van voorstellen daartoe aan de ALV. In december 2018 heeft een eerste bespreking in de ALV plaatsgevonden. De verwachting is dat in maart 2019 een besluit op hoofdlijnen volgt.

TOEZICHT

De CvT is in het verslagjaar 3 keer bijeen geweest. Naast de managementrapportages is onder meer gesproken over de volgende onderwerpen:

- Het concept voor het nieuwe Ondersteuningsplan is op inhoud maar zeker ook op proces binnen de vereniging besproken.
- De begroting, het benodigde weerstandvermogen en het treasurybeleid.
- De jaarstukken inclusief het accountantsverslag en de risico-inventarisatie.
- Voorbereiding van de twee vergaderingen van de ALV.
- Visie op Toezicht en het Toezichtskader.
- Het functioneren van de bestuurder (buiten aanwezigheid van de bestuurder).

RECHTMATIGE EN DOELMATIGE BESTEDING VAN MIDDELEN

De auditcommissie heeft 2 bijeenkomsten gehad met de directeur-bestuurder: een begrotingsbespreking waar de rechtmatige verwerving van middelen en de geplande inzet van middelen is besproken en een bespreking m.b.t. de jaarcijfers waar de rechtmatige en doelmatige besteding van de middelen onderwerp van gesprek was.

Verder zijn in de vergaderingen van de CvT de management rapportages van de directeur bestuurder besproken waarmee tussentijds inzicht is gegeven over de prognoses en de beheersing van eventuele risico's. De auditcommissie van de CvT is van mening dat de middelen van SWV de Eem conform de begroting rechtmatig en doelmatig zijn ingezet. Wat betreft de doelmatigheid van de middelen die aan de schoolbesturen beschikbaar zijn gesteld ligt de verantwoording bij de betreffende besturen.

In het eindgesprek m.b.t. het jaarverslag 2017 hebben de auditcommissie en de directeur-bestuurder de samenwerking met de externe accountant geëvalueerd en zijn er vervolgspraken gemaakt over de inzet in 2018.

WERKGEVER

De Remuneratiecommissie is tweemaal bijeen geweest. De inschaling van de bestuurder is onderzocht, besproken en kan begin 2019 tot besluitvorming komen. Het functioneren van de bestuurder is met haar besproken op basis van haar eigen verantwoording en reflectie en de bevindingen van de CvT.

De Auditcommissie is tweemaal bijeen geweest en heeft één keer (door omstandigheden) telefonisch de CvT voorbereid. Aan de orde waren onder meer de managementrapportages, de jaarstukken en de risico-inventarisatie.

KLANKBORD

De CvT en de bestuurder hebben gedurende de loop van het verslagjaar steeds beter inhoud kunnen geven aan de klankbordrol van de CvT. De bestuurder is uitgedaagd om bestuurlijke dilemma's met de CvT te delen. De voorzitter heeft tenminste eenmaal voor elke vergadering van de CvT (en de ALV) bilateraal overleg met de bestuurder. In dat overleg komen alle onderwerpen ter sprake waarover de bestuurder van gedachten wil wisselen. Ook de ontwikkeling van de bestuurder, van het team en eventuele weak signals komen aan de orde. Tussentijds is er contact indien daar aanleiding toe is.

REFLECTIE

De CvT heeft in de loop van het jaar ingevoerd om na afloop van een vergadering een moment te nemen om samen met de bestuurder op de vergadering te reflecteren. Terugblikkend op het eerste jaar constateert de CvT dat er naast het reguliere werk veel tijd en aandacht is besteed aan het inrichten van de eigen werkzaamheden in afstemming met de bestuurder. Dat werk gebeurde al snel tegen de achtergrond van een beoogde aanpassing in de rol en samenstelling van de CvT. Mede door dit startjaar is nog onvoldoende inhoud gegeven aan het overleg met de medezeggenschap, zoals met de OPR. De bestuurder geeft de CvT te kennen tevreden te zijn met de ontwikkelingen in de governance en de commissie een verrijking vindt in de besturing van het samenwerkingsverband.

SAMENSTELLING EN VERGOEDING

Naam	Rol	Schoolbestuur	Relevante overige functies	Benoemd	Aftredend
Willem van Leeuwen	Onafhankelijk voorzitter Lid remuneratie commissie	Directeur CS&G Consultancy bv	Onafhankelijk voorzitter bij SWV Rijn & Gelderse Vallei en bij SWV PassendWijs		
Bart Sonnenberg	Lid. Voorzitter remuneratie commissie	PCBO Baarn-Soest		2018-1	2019-6
Bert Dekker	Lid. Lid Audit-commissie	Lid CvB KPOA		2018-1	2019-6
Jan Reitsma	Lid.	Cvb De Kleine Prins	Bestuurslid leco Bestuurslid van diverse SWV'n passend onderwijs po en vo	2018-1	2019-6
Gerrit Jan Zomer	Lid. Lid Audit-commissie	VVGO		2018-1	2019-6

Bart Sonnenberg en Gerrit Jan Zomer waren medio 2018 aftredend en volgens het rooster van aftreden niet herbenoembaar. Omdat de samenstelling van de commissie onderwerp van bespreking en aanpassing was geworden, besloot de ALV in juni 2018 op voordracht van de CvT om tot herbenoeming van Bart Sonnenberg en Gerrit Jan Zomer over te gaan voor de periode tot de aangepaste statuten in werking zouden treden. Het terugtreden van de heren Dekker en Reitsma houdt verband met hun aanstaande pensionering bij het aangesloten schoolbestuur.

De inzet van de schoolbestuurders is onbezoldigd. Met de externe onafhankelijke voorzitter is een dienstverleningsovereenkomst afgesloten.

ONTWIKKELINGEN IN DE GOVERNANCE

In de loop van 2019 zal de CvT de contacten met de OPR intensiveren. In de loop van 2019 zal ook de governance worden aangepast. Daarbij gaat het om meer onafhankelijkheid in de samenstelling van de CvT. Er ligt een voorstel om de OPR een plaats te geven in de in te stellen benoemingsadviescommissie (BAC). Op die wijze wordt de OPR betrokken bij de voordracht van alle leden van de CvT. De BAC zal een van de leden werven om de voordrachtszetel van de OPR in te nemen. In de ALV van juni i 2019 zal de samenstelling van de CvT geheel vernieuwd worden.

Onderdeel van de vernieuwing van de governance is het verstevigen van de wijze waarop de ALV het 'eigenaarschap' van het beleid met betrekking tot het passend onderwijs invulling geeft. De wijze waarop de doelmatige inzet van middelen door de schoolbesturen wordt verantwoord, zal bij de invulling van het 'eigenaarschap' betrokken worden.

3. Voortgang ondersteuningsplan 2015-2019

De doelstellingen en indicatoren zoals beschreven in het ondersteuningsplan (OP) 2015-2019, “van fundament tot verfijning”, zijn jaarlijks omgezet in een jaarplan. Het jaarplan is per kwartaal geëvalueerd en heeft een vaste plaats in de managementrapportage aan de CvT.

In dit hoofdstuk van het jaarverslag treft u, per ambitie, de stand van zaken aan m.b.t. het OP 2015-2019 onderbouwd door data van 2018 en bevindingen uit het veld.

3.1 Evaluatie per ambitie

3.1.1 Basisondersteuning: een stevig fundament in het regulier onderwijs

Zelfevaluatie van de scholen

Tot 1 augustus 2018 hebben de reguliere scholen de mogelijkheid gekregen om de basisondersteuning te implementeren en te zorgen voor adequate borging. In het schoolondersteuningsprofiel (SOP) evalueren zij zelf de actuele stand van zaken.

SBO- en SO scholen werken boven de basisondersteuning en vullen derhalve het SOP-instrument niet in. Van deze scholen zijn er verkorte schoolondersteuningsprofielen die een overzicht geven van het leerlingenprofiel en het aanbod van de scholen.

Het aantal scholen dat de basisondersteuning op orde heeft, geeft het samenwerkingsverband een goede indicatie van de kwaliteit van ondersteuning op de afzonderlijke scholen.

In de grafiek is te zien wat de gemiddelde score van de beloften is per bestuur. In de rapportage per bestuur, die na de SOP-gesprekken worden verstrekt, zijn de onderliggende scores per school te zien die dit gemiddelde bepalen.

	helder beleid op ondersteuning	veilig pedagogisch klimaat	handelings- en opbrengstgericht	zorgvuldige overdracht van lln	continue monitoring ontwikkeling	afstemming op verschillen	samenwerken met ouders en lln	vroegtijdige signalering	kennis en vaardigheden lichte interventies	samenwerking ketenpartners
totaal aantal ingevulde SOP's; 96	Belofte 1	Belofte 2	Belofte 3	Belofte 4	Belofte 5	Belofte 6	Belofte 7	Belofte 8	Belofte 9	Belofte 10
gemiddelde percentage op orde	89,6%	88,5%	95,8%	100%	80,2%	82,3%	93,8%	88,5%	85,4%	94,8%
aantal scholen minder dan 60% op orde	4	0	0	0	2	1	0	0	4	0
aantal scholen tussen 60% en 70% op orde	2	3	2	0	4	3	1	3	1	2
aantal scholen tussen 70% en 80% op orde	4	8	2	0	13	13	5	8	9	3
aantal scholen tussen 80% en 90% op orde	15	21	21	2	26	26	23	22	25	16
aantal scholen tussen 90% en 99% op orde	53	35	46	18	33	34	48	42	33	43
aantal scholen 100% op orde	18	29	25	76	18	19	19	21	24	32

Het SOP is in 2018 door 86% van de reguliere scholen ingevuld. In 2017 was dit 83%.

	helder beleid op ondersteuning	veilig pedagogisch klimaat	handelings- en opbrengstgericht	zorgvuldige overdracht van lln	continue monitoring ontwikkeling	afstemming op verschillen	samenwerken met ouders en lln	vroegtijdige signalering	kennis en vaardigheden lichte interventies	samenwerking ketenpartners	
Besturen	Belofte 1	Belofte 2	Belofte 3	Belofte 4	Belofte 5	Belofte 6	Belofte 7	Belofte 8	Belofte 9	Belofte 10	SOP gemiddelde
ASV	53,0	78,5	82,0	100,0	72,0	77,5	84,0	93,0	92,3	77,0	80,9
CorDeo scholengroep	83,4	94,3	95,9	99,2	94,4	91,7	94,2	95,2	95,8	94,1	93,8
EVE	93,8	96,6	98,0	100,0	91,3	99,0	98,8	99,2	96,4	99,5	97,3
Het Sticht	97,5	100,0	100,0	100,0	89,5	100,0	100,0	100,0	100,0	94,0	98,1
KPOA	95,9	94,0	95,4	99,8	91,6	91,6	94,2	94,8	94,2	97,8	94,9
Meerkring	93,0	91,0	94,0	98,5	88,6	86,9	91,9	90,3	81,7	92,2	90,8
PCBO Amersfoort	89,1	88,8	87,9	97,3	85,1	83,4	87,8	85,7	90,9	87,7	88,4
PCBO Baarn-Soest	92,5	96,5	97,9	100,0	95,7	94,0	96,0	96,1	89,7	96,3	95,5
SIMON	93,0	79,5	85,0	97,0	76,0	82,5	80,0	79,0	73,2	80,0	82,5
SKOA	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
SKOSS	86,6	92,9	94,2	99,2	89,5	92,0	91,9	89,5	94,1	93,7	92,3
Stg. PCO Gelderse Vallei	98,0	100,0	100,0	100,0	97,5	97,0	96,0	95,0	78,2	97,5	95,9
Stg. Van der Huchtscholen	99,5	98,0	98,3	100,0	89,6	97,1	89,7	98,1	96,3	96,5	96,3
Stichting De Kosmos	100,0	90,5	91,5	100,0	95,5	89,0	93,0	99,0	100,0	99,5	95,8
Stichting Monton	95,5	92,0	100,0	100,0	100,0	99,0	97,0	99,5	81,4	97,5	96,2
Stichting Vrije School Amersfoort	70,5	95,0	96,0	100,0	68,0	95,0	95,0	96,5	80,1	91,0	88,7
VCO Bunschoten	92,2	99,3	94,6	100,0	86,9	86,3	95,3	92,9	87,8	94,0	92,9
Ver. Montessori Onderwijs Leusden	100,0	100,0	100,0	99,0	97,5	97,5	100,0	100,0	97,1	97,5	98,9
Ver. Nieuwe Baarnsche School	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Voila	89,9	88,7	91,8	98,5	90,0	87,3	92,8	89,9	92,7	96,8	91,8
VPCO De Viermaster	96,5	83,0	83,0	100,0	55,5	74,0	84,0	79,5	83,8	87,0	82,6
VVGO	96,8	93,9	86,5	100,0	88,5	87,3	90,2	87,4	87,4	97,1	91,5
Gemiddelde per belofte	91,7	93,3	94,2	99,5	88,3	91,3	93,3	93,7	90,6	93,9	93,0

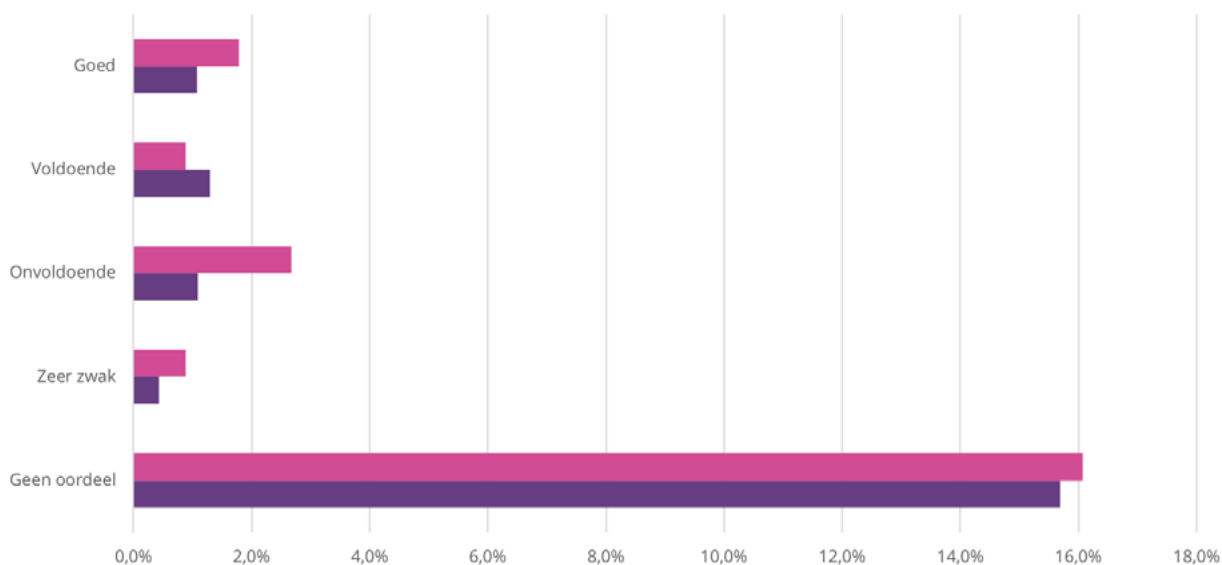

Inspectie oordeel, zwakke scholen binnen het samenwerkingsverband

De volgende grafiek toont het percentage scholen binnen ons samenwerkingsverband dat een goed, voldoende, onvoldoende of zeer zwak heeft gekregen op basis van het onderzoekskader 2017 van de Inspectie van het Onderwijs. Deze stand van zaken is van 01-09-2018.

Bij de scholen die geen oordeel hebben, is geen recentelijk oordeel geweest over de school, maar wel over het bestuur.

OVERZICHT OORDEELINSPECTIE VANAF 2017

BRON: DASHBOARD PASSEND ONDERWIJS

Het totaal aantal scholen met een beoordeling zeer zwak is feitelijk 1 reguliere school.

Het totaal aantal scholen dat een onvoldoende beoordeling heeft gekregen, zijn er feitelijk 3:

- 1 reguliere school
- 2 SO scholen onder 1 brinnummer

De school die een onvoldoende beoordeling heeft gekregen van de inspectie, geeft zelf aan dat zij de basisondersteuning meer dan 80% op orde hebben.

De school die een zeer zwak beoordeling heeft gekregen van inspectie, geeft bij de basisondersteuning aan dat zij nog een aantal dingen op orde moeten brengen. Zij scoren hun beloftes tussen de 60% en de 80%.

Het SOP

In het voorjaar van 2018 heeft het samenwerkingsverband de omschrijving van de basisondersteuning met het werkveld geëvalueerd.

Over het SOP (instrument) en de werkwijze zijn de volgende uitspraken gedaan

Het jaarlijks bespreken van de schoolontwikkeling met het samenwerkingsverband is van grote meerwaarde. Behoud het instrument. Een zelfevaluatie-instrument is belangrijk, het zet aan tot denken en handelen en het helpt de capaciteiten van het team in beeld te brengen.

Vragen en zorgen uit het werkveld

Als we de basis niet op orde hebben, worden we hier dan op afgerekend door het eigen bestuur? Als we de basis wel op orde hebben, krijgen we dan ook geen ondersteuning meer van het samenwerkingsverband? Vullen alle scholen het SOP eerlijk in?

Aanbevelingen

Vereenvoudig het instrument.

Concretiseer en scherp de beloftes aan.

Houd het jaarlijkse SOP-gesprek met samenwerkingsverband en bestuur samen.

Conclusie

Basisondersteuning: een stevig fundament in het regulier onderwijs

In 2017 concludeerden wij dat 56% van de basisscholen de basisondersteuning vrijwel geheel op orde hadden, namelijk 90% of hoger.

In 2018 is dat aantal toegenomen naar 71% van het totaal.

SOP	TOTAAL aantal ingevuld	TOTAAL aantal meer dan 90% op orde	TOTAAL % meer dan 90% op orde	belofte 5 aantal minder dan 90% op orde	belofte 5 % minder dan 90% op orde	belofte 6 aantal minder dan 90% op orde	belofte 6 % minder dan 90% op orde
2017	93	52	56%	49	53%	59	63%
2018	96	68	71%	45	47%	43	45%

In absolute aantallen gaat het om 28 reguliere scholen die de basisondersteuning nog niet op orde hebben (van 13 scholen hebben we geen SOP van 2018).

Belofte 5 en 6 scoren t.o.v. de overige beloften het laagst. Bijna de helft van de scholen geeft aan dit niet op orde te hebben.

Deze beloften gaan over inzicht hebben in de school- en groepspopulatie en afstemmen op verschillen. Dit is nodig om adequaat af te kunnen stemmen op de specifieke onderwijsbehoeften binnen de school. De kern van passend onderwijs.

Het SOP alleen als zelfevaluatie-instrument is niet voldoende. De jaarlijkse SOP-gesprekken waarin reflectie van de school, data en ervaringen van SWV de Eem samenkomen, brengen het feitelijke niveau van basisondersteuning in kaart.

De gesprekken worden door de scholen als zeer waardevol ervaren.

Er zijn veelal constructieve gesprekken gevoerd die in enkele gevallen hebben geleid tot de aanscherping van het SOP.

Consensus krijgen over de inhoud van het verslag bleek daarentegen in enkele gevallen een ingewikkeld proces. Scholen geven aan dat zij bezorgd zijn om afgerekend te worden en in de mangel te komen tussen bestuur en samenwerkingsverband.

Uit de evaluatie van de inhoud van het SOP met het werkveld is duidelijk geworden dat het werken vanuit beloftes van meerwaarde is voor de schoolkwaliteit en dat we hiermee doorgaan. Verfijning van het instrument en concretisering van de beloftes zijn nodig.

Acties 2018

- Professionalisering op gebied van schoolpopulatie om belofte 5 handen en voeten te geven. Voor ib'ers 'Schoolpopulatie in beeld', voor directeuren een directiekring over ditzelfde thema.
- Invoering van TOPdossier om het handelingsgericht werken te optimaliseren.
- Professionalisering van de onderwijsondersteuners om reflectieve SOP-gesprekken te kunnen voeren.

- Verslagen van de SOP-gesprekken zijn gedeeld met de betreffende schoolbesturen.
- Het instrument is geoptimaliseerd vanuit de easycratische gedachte.
- In het nieuwe SOP zijn:
 - Kennis, kunde en kwaliteit centraal gesteld.
 - De beloftes verder geformuleerd in concreet gedrag.
 - Dubbelingen eruit gehaald en daardoor de beloftes teruggebracht van 10 naar 6 beloftes.
 - Opgenomen wet- en regelgeving; ONDERZOEKSKADER 2017 voor het toezicht op de voorschoolse educatie en het primair onderwijs, 01-07-2018 en wet op de beroepen in het onderwijs (wet BIO) van 01 augustus 2006; besluit bekwaamheidseisen onderwijspersoneel, 16 maart 2017.

Te ondernemen acties 2019

- De schoolbesturen van de 13 scholen die het SOP niet hebben ingevuld, worden hierover geïnformeerd.
- We voeren indien nodig bestuursgesprekken over de kwaliteit van de basisondersteuning.
- We geven invulling aan de doorzettingsmacht wanneer de basisondersteuning niet geborgd is.
- De scholen worden geïnformeerd over het nieuwe SOP.
- Professionalisering op beloften 5 en 6.

3.1.2 Een duidelijke ondersteuningsroute in de regio

Wanneer scholen ondersteuning wensen van het samenwerkingsverband stellen zij een ondersteuningsvraag via de ondersteuningsroute.

2018 **808** nieuwe ondersteuningsvragen

2017 704 nieuwe ondersteuningsvragen

2016 798 nieuwe ondersteuningsvragen

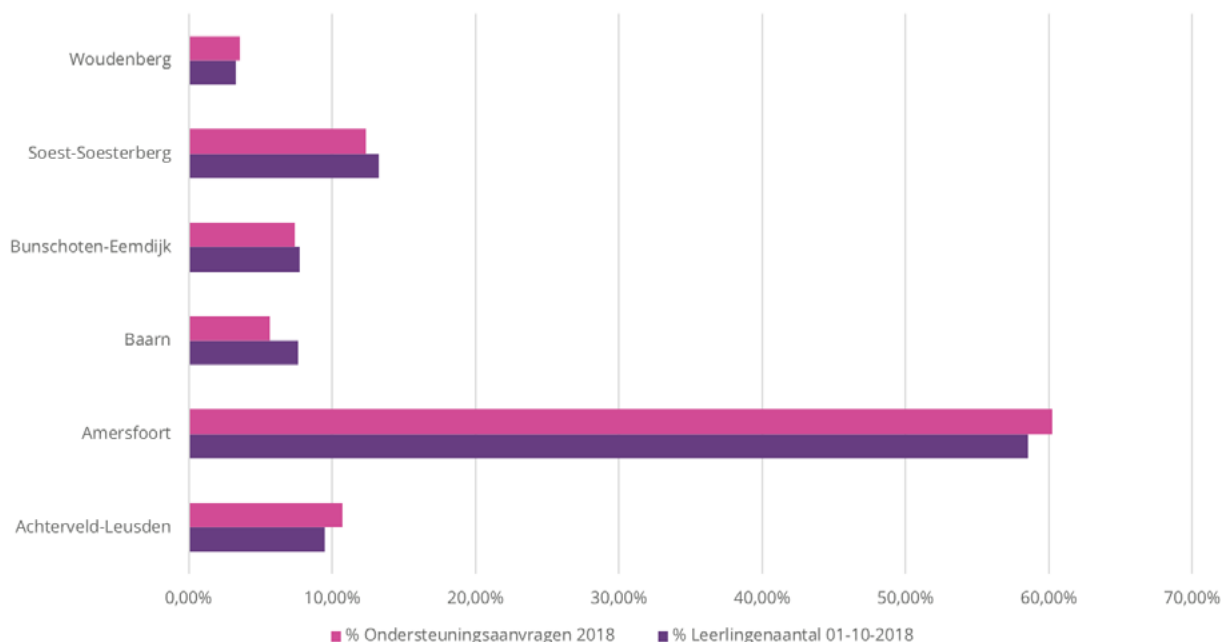
In de grafiek 'gestelde ondersteuningsvragen' is de verdeling te zien over de afgelopen drie jaren.

GESTELDE ONDERSTEUNINGSVRAGEN

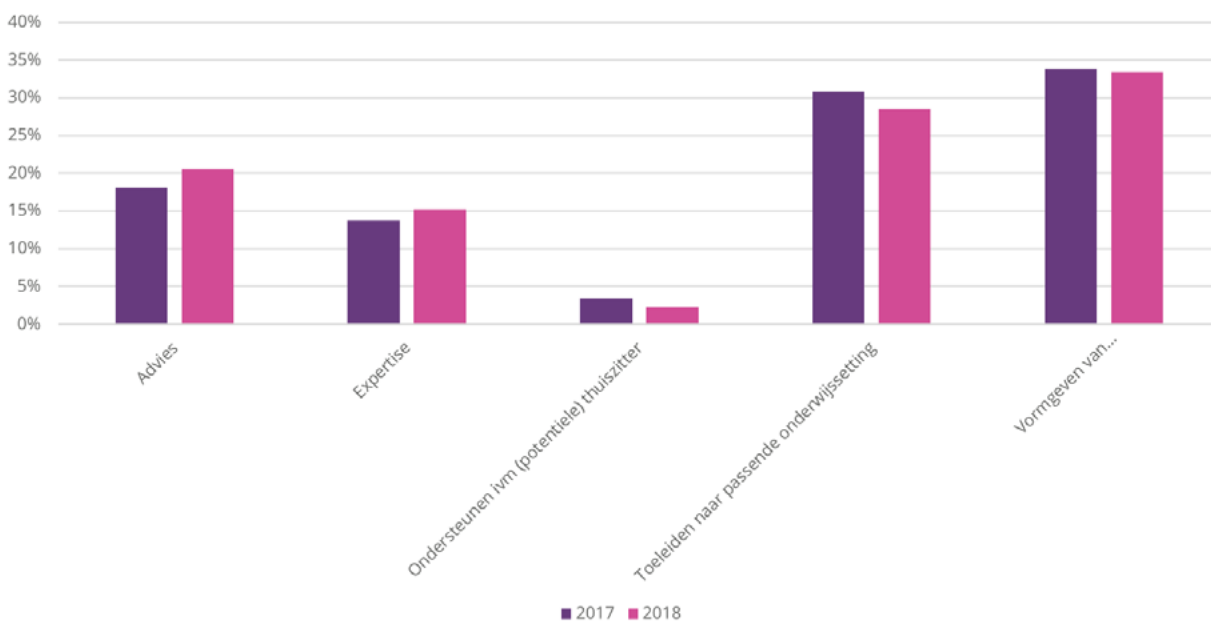

De grafiek laat de verdeling van de gestelde ondersteuningsvragen zien, verdeeld over de verschillende gebieden van het samenwerkingsverband. De percentages van de ondersteuningsvragen zijn afgezet tegen het percentage van leerlingen per gebied.

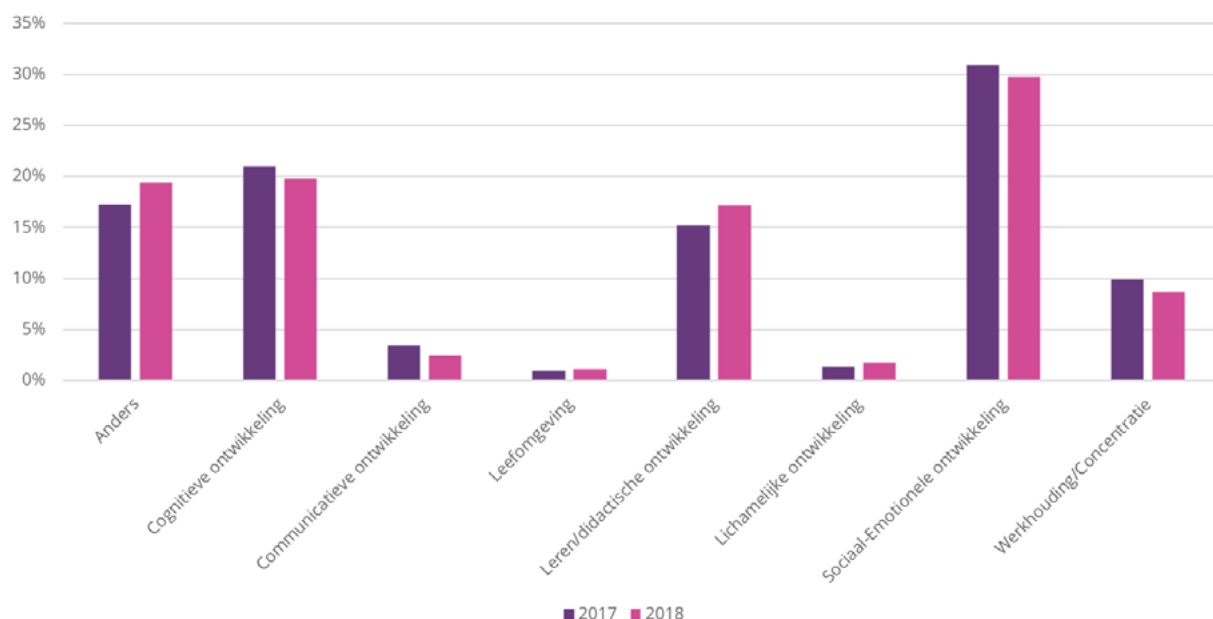
De volgende grafieken laten zien hoe de verdeling is van de ondersteuningsvragen als het gaat om verwachtingen van de school en op welk gebied ondersteuning is gewenst voor kalenderjaar 2017 en 2018.

VERWACHTING VAN DE SCHOOL

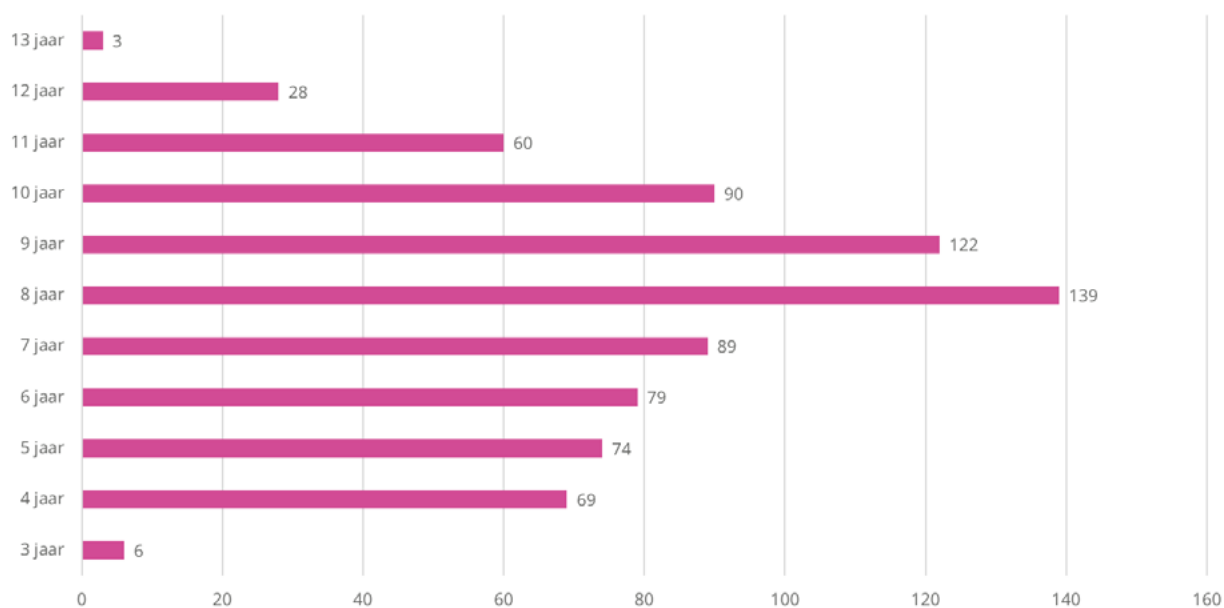
ONDERSTEUNING GEWENST OP HET GEBIED VAN

De grafieken m.b.t. de ondersteuningsvragen laten ons het beeld zien dat de vragen in aantallen zijn toegenomen. Ook is er een lichte stijging te zien bij ondersteuning die gewenst is op leer- en didactische ontwikkeling. De categorie 'anders' is ook toegenomen in 2018. Dit betreft vaak complexe casuïstiek.

Als we kijken naar hoe de verdeling van de ondersteuningsvragen per leeftijdscategorie is, dan zien we het volgende beeld:

AANTAL ONDERSTEUNINGSVRAGEN PER LEEFTIJD

De grafiek laat zien dat op individueel gebied de meeste ondersteuning gewenst is in de leeftijdscategorie van de middenbouwgroep, 8 en 9 jaar. De groepsvragen zijn niet verwerkt in de leeftijdsgrafiek. Er zijn 33 groepsvragen gesteld:

- Groep 5: 4 vragen
- Groep 6: 10 vragen
- Groep 7: 7 vragen

Conclusie

Een duidelijke ondersteuningsroute in de regio

We zien een toename in het aantal ondersteuningsvragen. Afgezet tegen het leerlingaantal is het procentuele beeld als volgt:

2016	2,84%	(798 vragen)
2017	2,52%	(704 vragen)
2018	2,94%	(808 vragen)

De totale casuïstiek van 2018 betreft meer dan de 808 nieuwe aanvragen. Trajecten uit voorgaande periode lopen namelijk nog door.

Uit het toegenomen aantal gestelde ondersteuningsvragen en het feit dat alle scholen vragen stellen, kan opgemaakt worden dat het samenwerkingsverband goed gevonden wordt in de ondersteuningsroute.

We zien een subtiele verschuiving van de verwachting van de school bij het stellen van de ondersteuningsvraag. Meer advies en expertise in plaats van toeleiding naar een arrangement of een andere onderwijssetting. Dit sluit aan bij het gegeven dat de basisondersteuning meer op orde is en de ervaring dat scholen meer bereid zijn om hun eigen expertise te vergroten om leerlingen thuisnabij onderwijs te geven.

De middenbouw blijft de bouw waar scholen de meeste extra ondersteuning voor vragen. De oorzaak hiervan is ons nog niet duidelijk. Vragen die het oproept, zijn:

- Komt het door een nieuwe fase van ontwikkeling van leerlingen die andere vaardigheden vraagt van leerling en leerkracht?
- Wordt er voldoende vroeg-gesignaleerd en leidt dat ook tot interventies?
- Stellen scholen op tijd een ondersteuningsvraag?
- Is de interne ondersteuningsstructuur (handelingsgericht werken) adequaat afgestemd op de externe ondersteuningsroute?

Er blijft een grote vraag naar ondersteuning op het gebied van sociaal emotionele ontwikkeling, dit geeft de handelingsverlegenheid van scholen aan op dit gebied. Dit lijkt zich te verhouden tot de toename van kinderen in de basisschoolleeftijd in de zorg met een gedragsvraagstuk.

Een lichte stijging is te zien bij ondersteuning die gewenst is op leer- en didactische ontwikkeling. In de casuïstiek zien we dat hier een directe koppeling ligt met ondersteuning op het gebied van cognitieve ontwikkeling, hoogbegaafdheid en individuele leerlijnen tot stand brengen.

De categorie 'anders' is ook toegenomen in 2018. Dit betreft vaak complexe casuïstiek.

Acties 2018

- Professionalisering 'leerlijnen en klassenmanagement'.
- Professionalisering 'rekenproblemen en dyscalculie'.
- Professionalisering 'hoogbegaafdheid'.
- Professionalisering 'opbrengstgericht spelen in groep 1 en 2'.
- Professionalisering 'groep 1 en 2 een vak apart?'
- Het project 'BOUW!' in het kader van preventief handelen bij dyslexie.
- Professionalisering 'kind gesprekken'.
- Professionalisering van de onderwijsondersteuners op preventief werken.

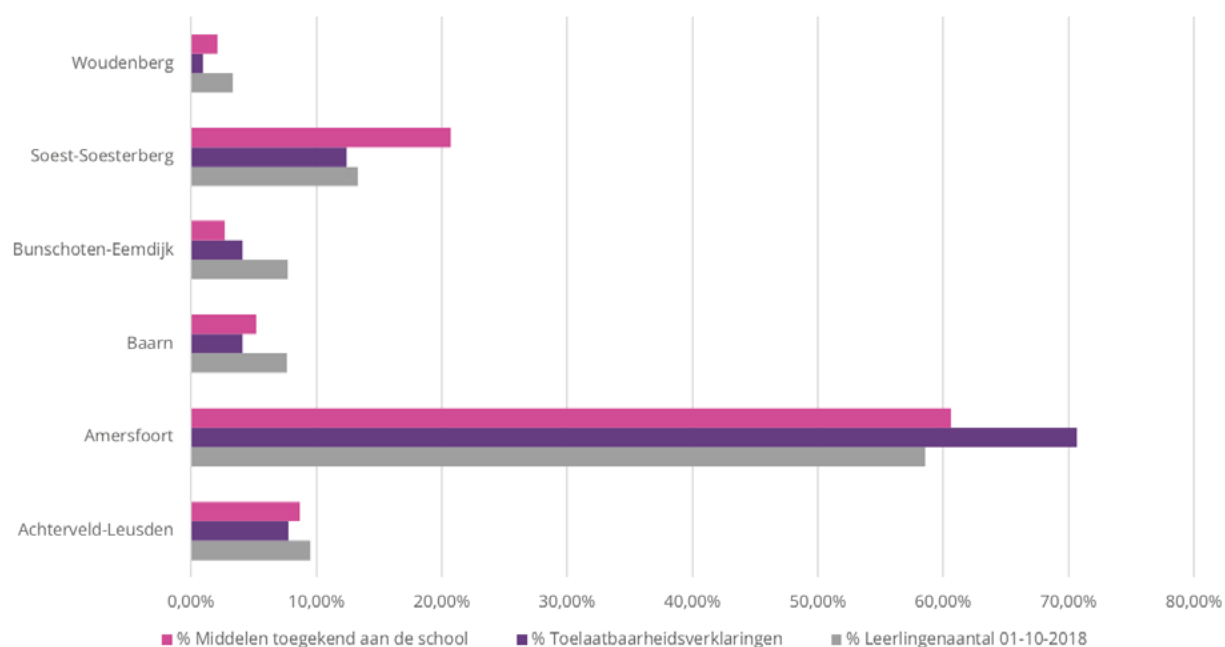
Te ondernemen acties 2019

- Professionalisering 'gedrag is een signaal'.
- Analyseren van de vragen die gesteld zijn op het gebied van leren en didactiek.
- Analyseren van de vragen die gesteld zijn op het gebied van sociaal-emotionele problematiek in samenhang met de jeugdzorg.
- Speerpunt maken van de belofte veilig pedagogisch klimaat, waarbij het belang van een eenduidig schoolbreed pedagogisch klimaat doorleefd wordt.
- Preventieve inzet van de onderwijsondersteuners binnen de scholen.
- Ondersteuningsvragen vanuit de (specialistische) voorschoolse voorzieningen en vanuit voorzieningen buiten de regio analyseren.

3.1.3 Handelingsgerichte toewijzing van extra onderwijsondersteuning

In de volgende grafiek zien we hoe de verdeling is van leerlingen, toelaatbaarheidsverklaringen en toegezegde middelen in 2018 per gebied.

2018

In de grafiek is te zien dat:

- In Achterveld-Leusden, Baarn, Bunschoten-Eemdijk en Woudenberg de middelen en de TLV's zich positief tot de leerlingenaantallen verhouden.
- Soest-Soesterberg ontvangt procentueel gezien meer middelen dan het aantal leerlingen in dit gebied.
- In Amersfoort zijn zowel de toelaatbaarheidsverklaringen als de middelen procentueel hoger dan het leerlingaantal.

Arrangementen

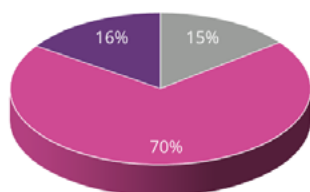
De arrangementen worden op maat gemaakt, maar er kunnen een drietal hoofdcombinaties onderscheiden worden:

- alleen middelen die door school worden ingezet,
- alleen expertise die via het samenwerkingsverband wordt ingezet,
- een combinatie van beide.

De eerste cirkeldiagram laat zien hoe de verdeling van arrangementen is geweest in 2018.

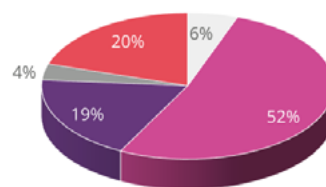
De tweede cirkeldiagram laat zien, dat als er expertise in een arrangement werd toegezegd, hoe de verdeling was van de expertise die wij binnen het samenwerkingsverband hebben.

INHOUD ARRANGEMENTEN

- OOA alleen expertise via SWV de Eem
- OOA alleen middelen
- OOA met middelen en expertise via SWV de Eem

ARRANGEMENTEN MET EXPERTISE VAN

- anders
- De Gedragstolk
- De Kleine Prins
- Jonge Kind
- SBO

Remedial Teaching (RT) in OOA's	Totaal aantal OOA's	% OOA's met RT	% Middelen besteed aan RT
2017	503	60%	36%
2018	657	53%	39%

Onderwijsassistent (OA) in OOA's	Totaal aantal OOA's	% OOA's met OA	% Middelen besteed aan OA
2017	503	13%	11%
2018	657	15%	13%

Als we inzoomen op de ingezette expertise, zie we dat de meeste expertise geboden wordt door De Gedragstolk. Dit is expertise op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag.

Expertise uren in OOA's	Totaal aantal OOA's met expertise uren via SWV	% OOA's met DGT expertise	Totaal aantal expertise uren via SWV in OOA's	% uren DGT
2017	191	59%	5130	63%
2018	193	53%	4412	61%

Conclusie

Handelingsgerichte toewijzing van extra onderwijsondersteuning - arrangementen

De inzet van middelen op de scholen, zou moeten leiden tot toename van het aantal leerlingen dat kan blijven binnen het regulier basisonderwijs. Dit zouden we terug moeten zien in de afname van het deelnamepercentage in het speciaal (basis)onderwijs.

In 2018 zien we een toename van het totaal aan toegezegde arrangementsmiddelen. Dit heeft geleid tot een forse overschrijding van de arrangementsmiddelen t.o.v. de begroting.

De toegenomen inzet van remedial teaching en onderwijsassistentie bevestigen dat scholen extra inzet nodig hebben om af te kunnen stemmen op de verschillen in hun leerlingpopulatie.

De volgende zaken dienen nader onderzocht te worden:

- Effectiviteit van de inzet van remedial teaching voor (individuele) leerlingen.
- Bijdrage van remedial teaching aan de borging van belofte 5 en 6 in de schoolorganisaties.

We concluderen een afname van de inzet van expertise uren. Dit heeft te maken met het feit dat er sinds 1-8-2018 geen inzet meer is in de basisondersteuning.

De vraag naar expertise-inzet op het gebied van sociaal emotionele ontwikkeling en gedrag blijft desalniettemin erg hoog.

Het is van belang om te zoeken naar borging van expertise rondom gedrag binnen de scholen.

De verdeling van ondersteuning over de regio in het regulier onderwijs is niet evenredig. De volgende zaken dienen nader onderzocht te worden om vervolgacties te bepalen:

- Analyse van de arrangementen m.b.t. doelgroep voor SBO of SO in het regulier onderwijs.
- Verhouding van de kosten van arrangementen t.o.v. deelname in SBO of SO.
- Doelgroepanalyse per gemeente.

Acties 2018

- Aanscherping van de kaders en richtlijnen van schoolarrangementen.
- Directeuren activeren op het afstemmen van hun organisatievorm op hun schoolpopulatie.
- Implementatie van TOP dossier.
- Gebiedsgerichte bestuursgesprekken.
- Vanaf 1 augustus 2018 geen nieuwe arrangementen binnen de basisondersteuning.
- Verbreding van het project: De Familiekلاس.

Te ondernemen acties in 2019

- Professionalisering van de remedial teachers en ib'ers m.b.t. hun rol in de handelingsgerichte ondersteuning.
- Verdieping handelingsgericht werken samenwerkingsverband breed.
- Professionalisering van de onderwijsondersteuners op preventieve ondersteuning binnen de basis-ondersteuning.
- Professionalisering van de onderwijsondersteuners op het evaluatieproces van arrangementen.
- Onderzoek doen naar de effectiviteit van de inzet van remedial teaching om te komen tot het aangescherpt beleid.
- Directeuren activeren om mee te denken over de inzet van arrangementsmiddelen en conclusies te trekken voor hun eigen organisatie.
- Beleid ontwikkelen voor een regionale aanpak gedrag.

Toelaatbaarheidsverklaringen (TLV)

Een TLV is nodig voor toelating op speciaal(basis)onderwijs. Het samenwerkingsverband geeft deze TLV's af.

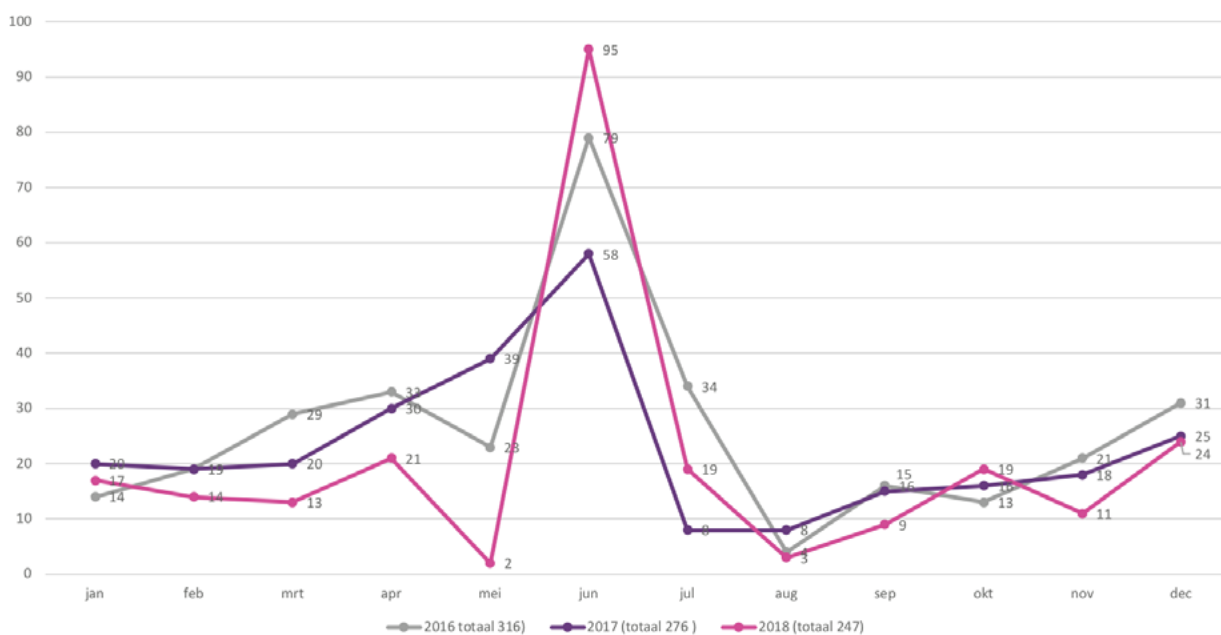
2018 247 nieuwe TLV's afgegeven

2017 276 nieuwe TLV's afgegeven

2016 316 nieuwe TLV's afgegeven

In de volgende grafiek zijn deze drie jaren tegen elkaar afgezet.

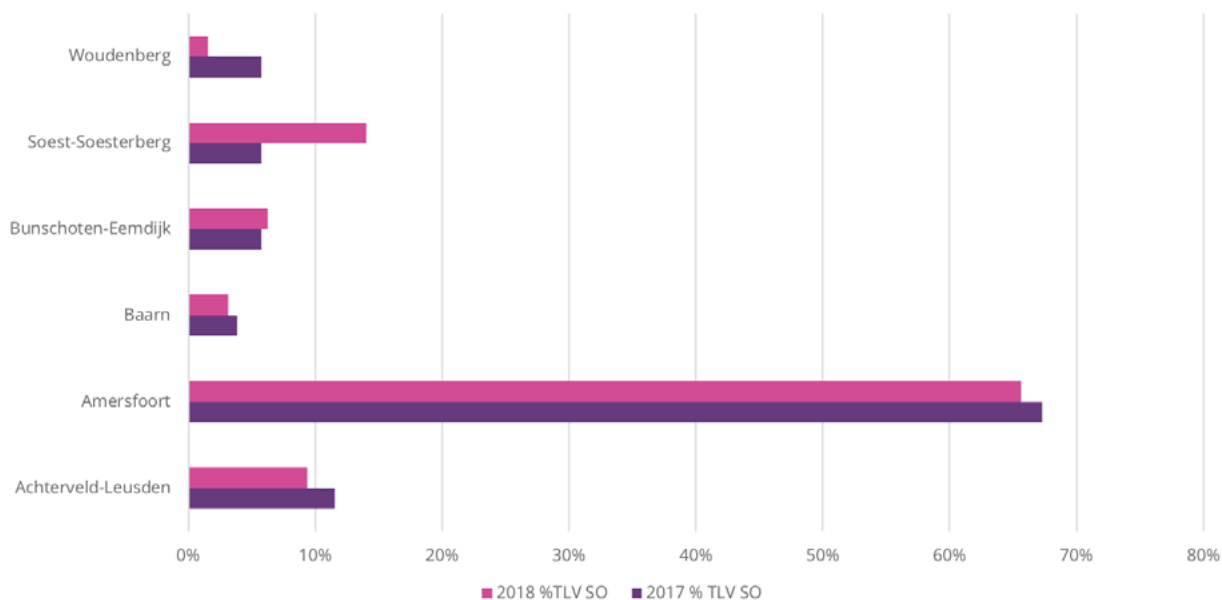
AFGEGEVEN TLV'S

In de grafiek zien we hoe de verdeling is van leerlingen, TLV SBO en TLV SO in 2018 per gebied.

TLV'S IN 2018

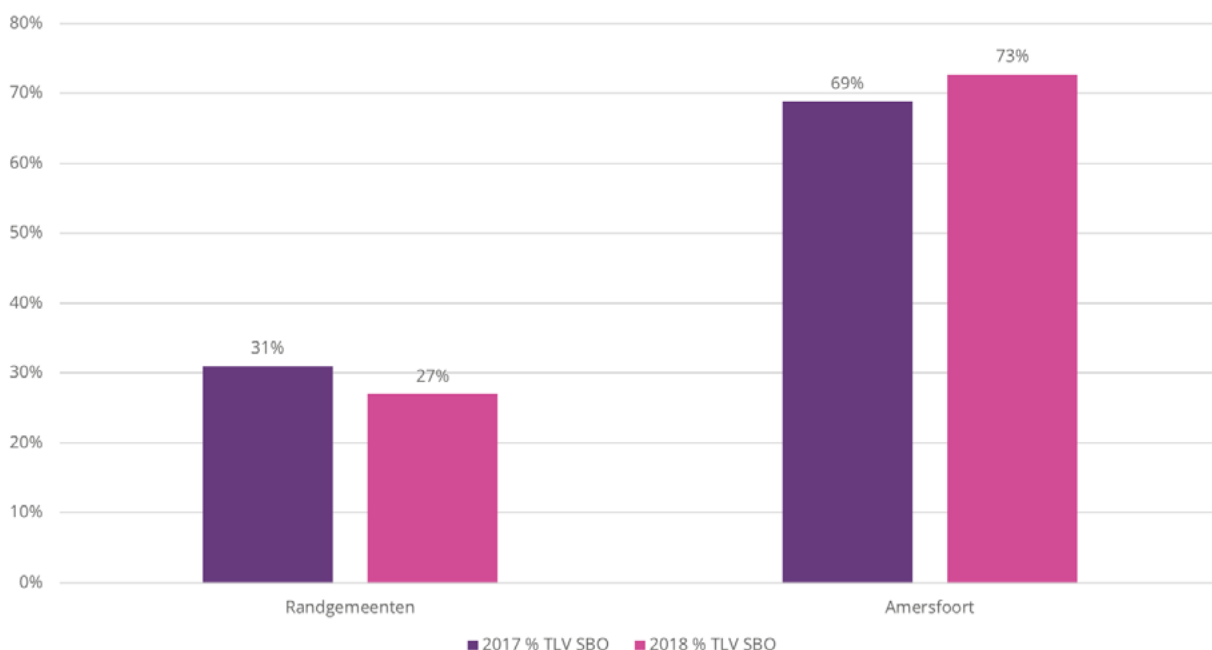

In de eerste grafiek is te zien dat er een afname is in het totaal afgegeven TLV's.

We zien dat de meeste TLV's in alle jaren worden afgegeven net voor de zomervakantie. Dit is te verklaren vanuit het feit dat leerlingen na de zomervakantie in een nieuw jaar, in een nieuwe groep binnen een nieuwe school kunnen starten.

In de tweede grafiek is te zien dat voor de leerlingen op de scholen in Amersfoort procentueel gezien de meeste TLV's zijn afgegeven.

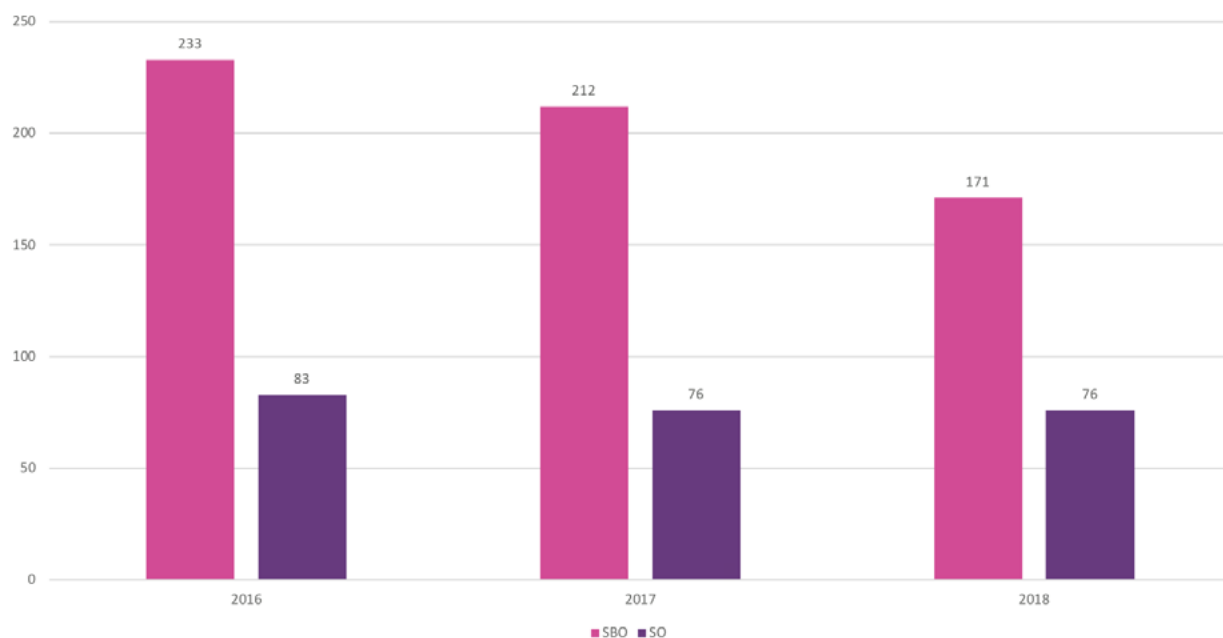
Als we alleen kijken naar TLV SBO zien we dat in de randgemeenten procentueel gezien minder TLV's SBO zijn afgegeven t.o.v. het aantal leerlingen.

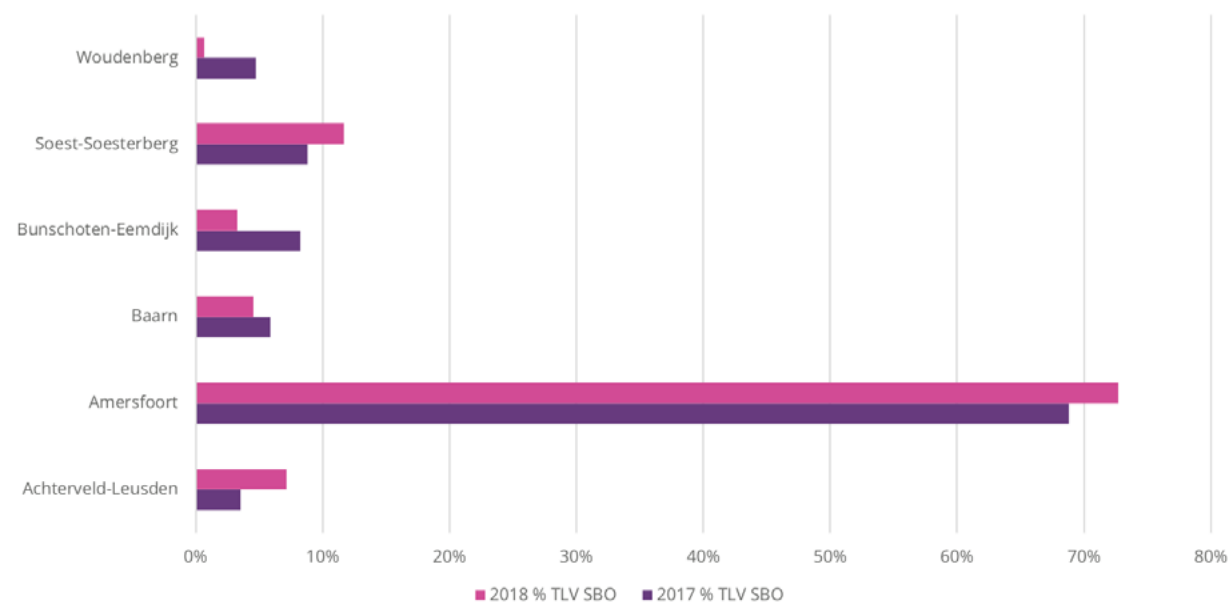
Als we de afgegeven TLV's, verdeeld in TLV SO en TLV SBO van de afgelopen 3 jaar naast elkaar zetten, dan zien we de volgende weergave.

AFGEGEVEN TLV'S

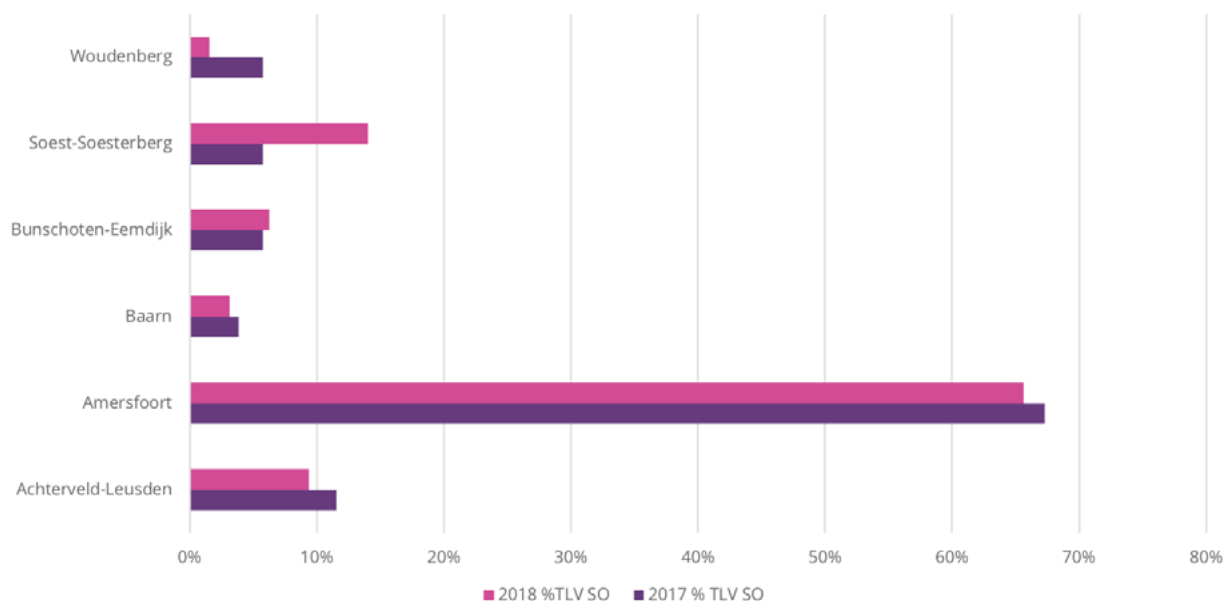
Uitgewerkt per gebied geeft het dit beeld:

TLV SBO

TLV SO

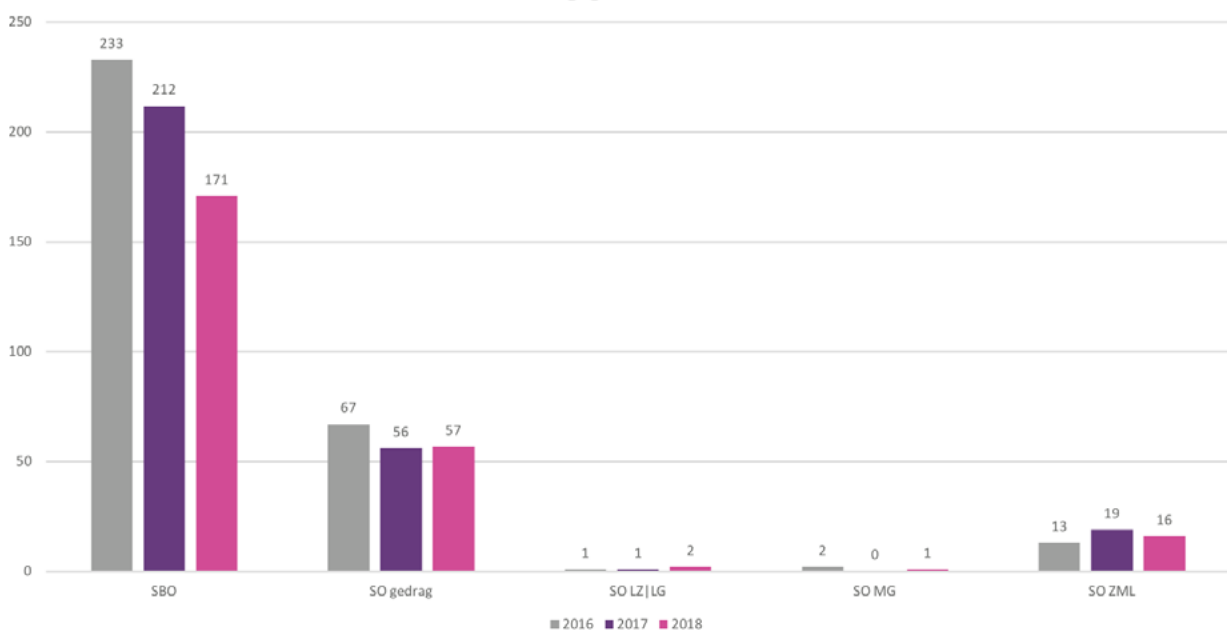

De TLV SO kan op verschillende gebieden worden afgegeven:

- SO gedrag
- SO langdurig ziek | lichamelijk gehandicapt
- SO meervoudig gehandicapt
- SO zeer moeilijk lerend.

In de volgende grafiek zien we de trend van de afgelopen 3 jaar voor de TLV's SO en SBO.

AFGEGEVEN TLV'S

Deelnamepercentage

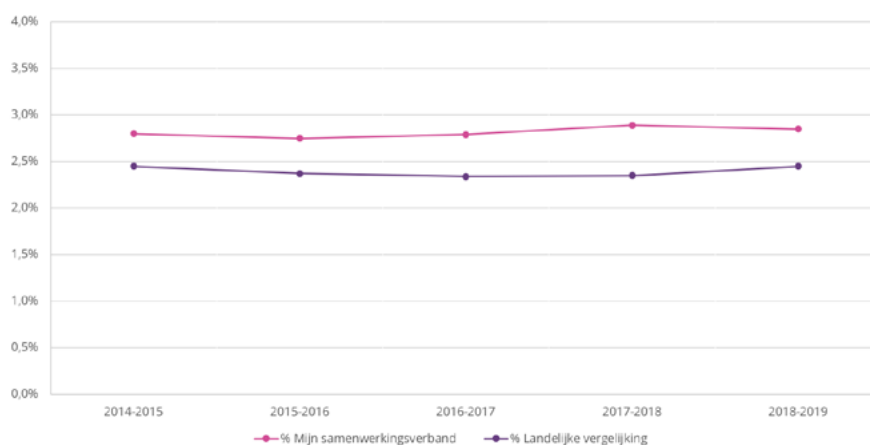
Deelnamepercentage is het percentage leerlingen dat op een school voor speciaal(basis)- onderwijs het onderwijs volgt. Onderstaande cijfers zijn de stand van zaken op 01-10-2018.

In de meerjarenbegroting gaan we uit van stabilisering van het deelnamepercentage op het SO (1,68%) en van een daling van het deelnamepercentage op het SBO (2,55% in 2020).

	landelijk 01-10-2018	SWV de Eem 01-10-2018
SBO	2,42%	2,81%
SO	1,65%	1,52%

Landelijk is er een lichte stijging te zien van deelnamepercentage op SO en SBO.

DEELNAMEPERCENTAGE HISTORIE SBO BEKOSTIGD

BRON: DASHBOARD PASSEND ONDERWIJS

DEELNAMEPERCENTAGE HISTORIE SO BEKOSTIGD

BRON: DASHBOARD PASSEND ONDERWIJS

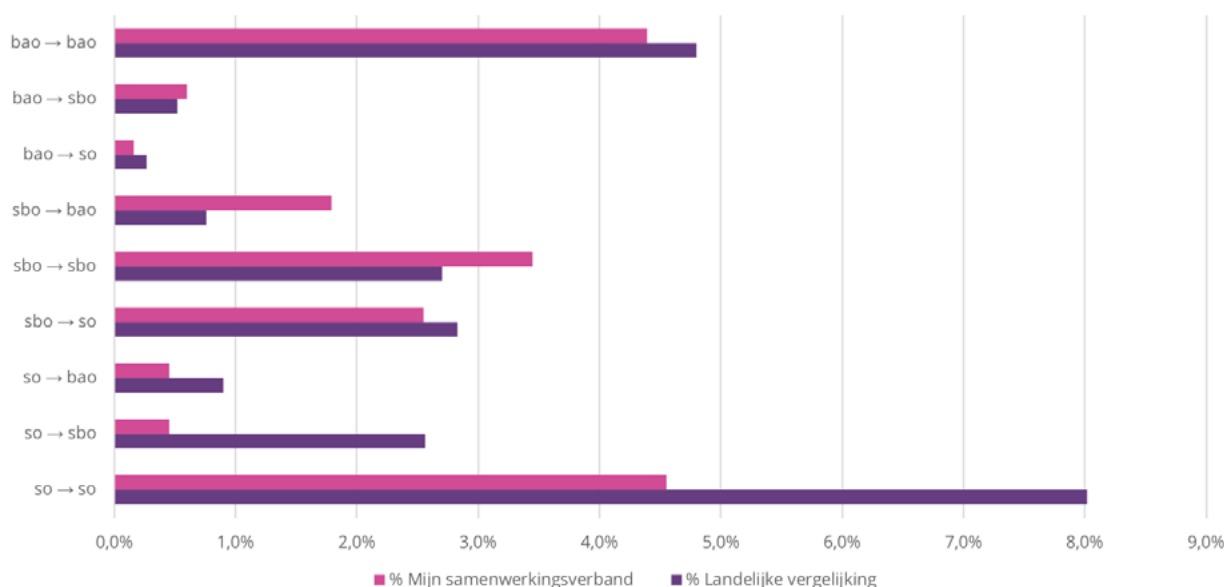
Als we kijken naar het deelnamepercentage dan zien we dat het samenwerkingsverband de daling heeft ingezet, zowel voor SO als SBO.

Verplaatsingen

In het landelijke dashboard is te zien hoe de verplaatsingen zijn binnen de regio. Dit is de stand van zaken op 01-10-2018.

OVERZICHT VERPLAATSINGEN VANAF MIJN SCHOLEN

BRON: DASHBOARD PASSEND ONDERWIJS

Binnen SWV de Eem is de overstap van speciaal basisonderwijs naar het regulier basisonderwijs boven het landelijk gemiddelde. De overstappen vanuit het speciaal onderwijs zitten onder het landelijk gemiddelde. Opvallend is dat er weinig overstappen zijn vanuit het speciaal onderwijs naar het speciaal basisonderwijs.

Conclusie

Handelingsgerichte toewijzing van extra onderwijsondersteuning – toelaatbaarheidsverklaringen

Als de daling van afgegeven TLV's zich doorzet en de leerlingen die de school voor speciaal(basis)onderwijs verlaten consistent is, dan zal de afname in deelnamepercentage ook zichtbaar worden.

Echter bij een krimpende regio, waarvan sprake is, is het dubbel zo hard werken om deze trend door te zetten.

In de randgemeenten zien we dat er in relatie tot het leerlingenaantal de TLV's SBO sterk zijn afgenomen voor de leerlingen van de reguliere scholen. Hieruit mogen we concluderen dat de randgemeenten meer leerlingen binnen het SBO-profiel thuisnabij onderwijs kunnen geven.

De verschillende grafieken maken duidelijk dat niet elke gemeente evenredig bijdraagt aan de afname van de TLV's SBO. In Amersfoort is er sprake van een toename van de TLV's SBO. De afname bij de randgemeenten zijn sterk verschillend, waarbij Leusden en Soest achterblijven ten opzichte van de rest.

Er lijkt een verband te zijn tussen de toegenomen arrangementen en de verlaging van de SBO- verwijzingen.

De afname van de TLV's SO worden bepaald door de afname van TLV's SO gedrag.

Duidelijk wordt op basis van de ondersteuningsvragen, de inzet van de arrangementen en de afgegeven TLV's, dat er kansen zijn om meer leerlingen thuisnabij onderwijs te bieden, door expertise-vergroting en specifieke ondersteuning op het gebied van sociaal emotionele ontwikkeling en gedrag.

Acties 2018

- In de TLV-procedure meer aandacht voor ondersteuning met arrangement en/of overstappen naar een andere reguliere basisschool.

Te ondernemen acties 2019

- Professionalisering gedrag.
- Meer sturing geven aan het beleid 'overstappen ja, tenzij...'
- Analyse van de arrangementen m.b.t. doelgroep voor SBO of SO in het regulier onderwijs.
- Verhouding van de kosten van arrangementen t.o.v. deelname in SBO of SO nader analyseren.
- Speerpunt maken van de belofte veilig pedagogisch klimaat, waarbij het belang van een eenduidig schoolbreed pedagogisch klimaat doorleefd wordt.
- Ondersteuningsroute en zorgplichtroute aanscherpen.
- TLV-procedure optimaliseren.

3.1.4 Een dekkend netwerk aan voorzieningen in de regio van SWV de Eem

Het samenwerkingsverband streeft ernaar een dekkend netwerk te hebben van kwalitatieve voorzieningen, zodat thuisnabij onderwijs kan worden geboden. Dit betreft voorzieningen voor regulier- en speciaal (basis)onderwijs binnen maar ook buiten de regio van SWV de Eem.

Als we kijken naar de leerlingen die naar voorzieningen gaan voor speciaal(basis)onderwijs dan zien we het volgende:

	01-10-16	01-10-17	01-10-18
SBO binnen SWV de Eem	737	752	726
SBO buiten SWV de Eem	31	31	37
SO binnen SWV de Eem	220	215	194
SO binnen SWV de Eem door opting-in	189	165	151
SO buiten SWV de Eem	61	60	59

	Totaal aantal leerlingen SBO school buiten regio SWV de Eem	Vogelhorst Barneveld	De Wijngaard Huizen	Tobias Zeist	Ravelijn Steenwijk	Stuifheuveel Zeist	AMG Schmidt Hilversum
Achterveld-Leusden	2	0	0	0	0	2	0
Amersfoort	4	0	0	0	0	2	2
Baarn	7	2	0	1	1	2	1
Bunschoten-Eemdijk	0	0	0	0	0	0	0
Soest-Soesterberg	20	2	0	3	0	7	8
Woudenberg	4	0	1	0	0	0	3

	aantal leerlingen SO school binnen SWV de Eem door opting-in
Berg en Boschool Bilthoven	13
C.P. van Leersumschool	70
J.H. Donnerschool De Glind en Hilversum	36
Mytyschool de Trappenberg	11
Mytyschool Ariane de Ranitz	18
Utrechtse Buitenschool de Schans	3

	aantal leerlingen SO school buiten SWV de Eem
SO ZML Klimop Huizen	9
SO ZML Wereldkidz Meerklink Zeist	4
SO ZML Intermetzo Zonnehuizen Zeist (Noorderlicht)	30
Allerlei (*gespecialiseerd en/of denominatie)	16

Conclusie

Een dekkend netwerk aan voorzieningen in de regio van SWV de Eem

Uit voorgaande grafieken is op te maken dat het samenwerkingsverband niet voor alle leerlingen een passende plek heeft binnen de regio.

De cijfers worden bepaald door:

- leerlingen die een specifieke aanpak nodig hebben, die niet geboden wordt binnen onze regio.
- keuzevrijheid van ouders, waarbij denominatie vaak bepalend is.
- verhuizingen.

Verder geldt dat een school buiten het samenwerkingsverband toch meer thuisnabij kan zijn. Het tegengestelde is ook een feit; voor leerlingen die binnen onze regio naar school gaan, is er niet altijd sprake van thuisnabij onderwijs.

Niet in kaart zijn gebracht de leerlingen van andere samenwerkingsverbanden binnen onze regio, die gebruikmaken van de specialistische voorzieningen. Plaatsing van deze leerlingen gaat niet ten koste van plaatsing van leerlingen van onze regio.

Acties 2018

- Optimaliseren van het dekkend netwerk door de inzet van o.a. schoolarrangementen.
- Samenwerking met gemeenten ten aanzien van inkoop jeugdzorg.

Te ondernemen acties 2019

- Koppelen van dekkend netwerk en leerlingstromen om regie te nemen m.b.t. SBO en SO ontwikkeling.
- (Door)ontwikkeling van onderwijszorgarrangementen en afspraken met de gemeenten daaromtrent.
- Gesprek met gemeenten om gezamenlijk te werken aan thuisnabije voorzieningen.

3.1.5 Samenwerking met ouders; een partnerschap

Een optimale en open samenwerking met ouders zit in de handelingsgerichte werkwijze van ons samenwerkingsverband geborgd. Naast de samenwerking met ouders binnen het ondersteuningstraject, heeft het samenwerkingsverband het Informatie Punt Passend Onderwijs voor Ouders (IPPOO) ingericht. Ouders en professionals kunnen hier terecht met hun vragen over Passend Onderwijs.

In 2018 heeft het IPPOO 242 telefoontjes en/of bezoeken gehad. Elk bezoekje of telefoontje wordt beantwoord en geregistreerd. Daar waar nodig wordt er gezorgd voor toeleiding naar de betreffende school of de onderwijsondersteuner of het lokaal sociaal team.

De eerste grafiek laat zien wat de tendens is geweest van de afgelopen drie jaar, als het gaat om aantal bezoeken/telefoontjes per maand:

2016 (226)

2017 (210)

2018 (242)

Bij de tweede grafiek is procentueel weergegeven hoe de verschillende vragen zijn verdeeld in 3 verschillende groepen:

1. ouder

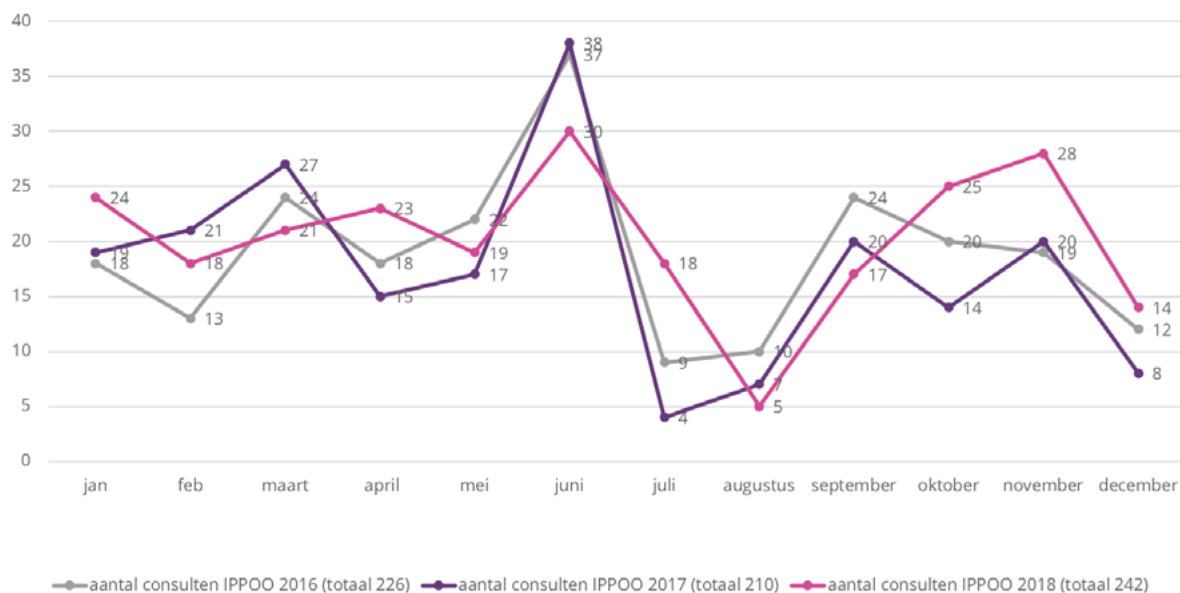
2. professionals (waaronder wijkteams en scholen)

3. derden (broer, zus, buurvrouw en/of andere niet-professionele betrokkene die namens ouder(s) bellen)

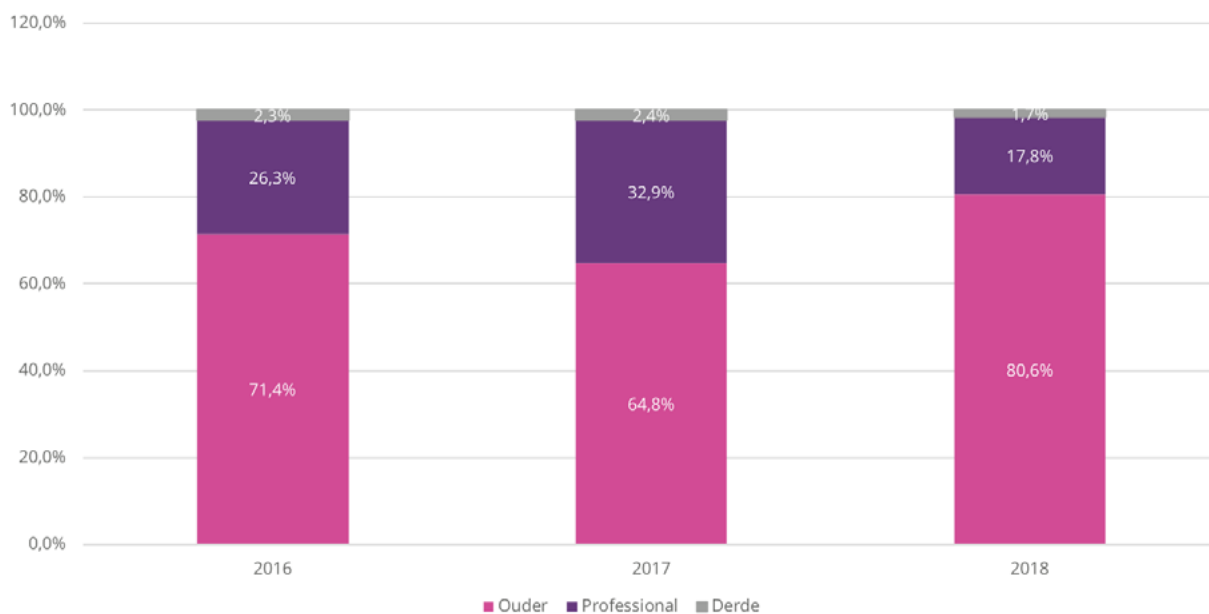
Daarna volgen de grafieken waarin we zien uit welk gebied de mensen komen die bellen of langskomen. In de laatste grafiek is te zien wat de aanleiding is om contact op te nemen met het IPPOO.

IPPOO CONSULENTEN

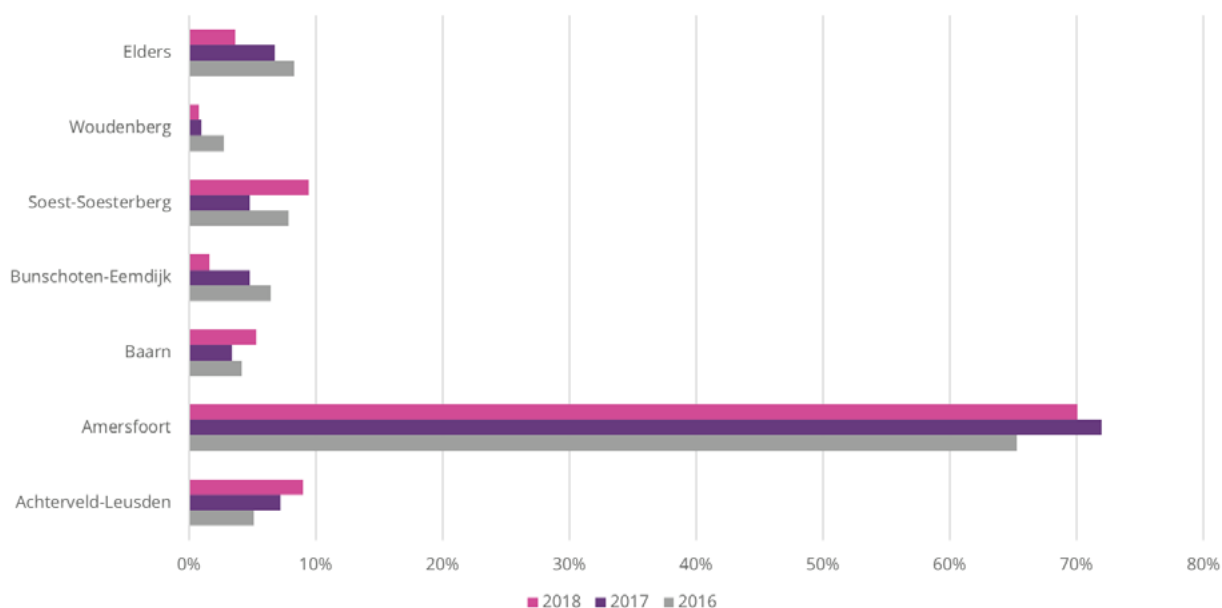

CONSULENTEN VERDEELD

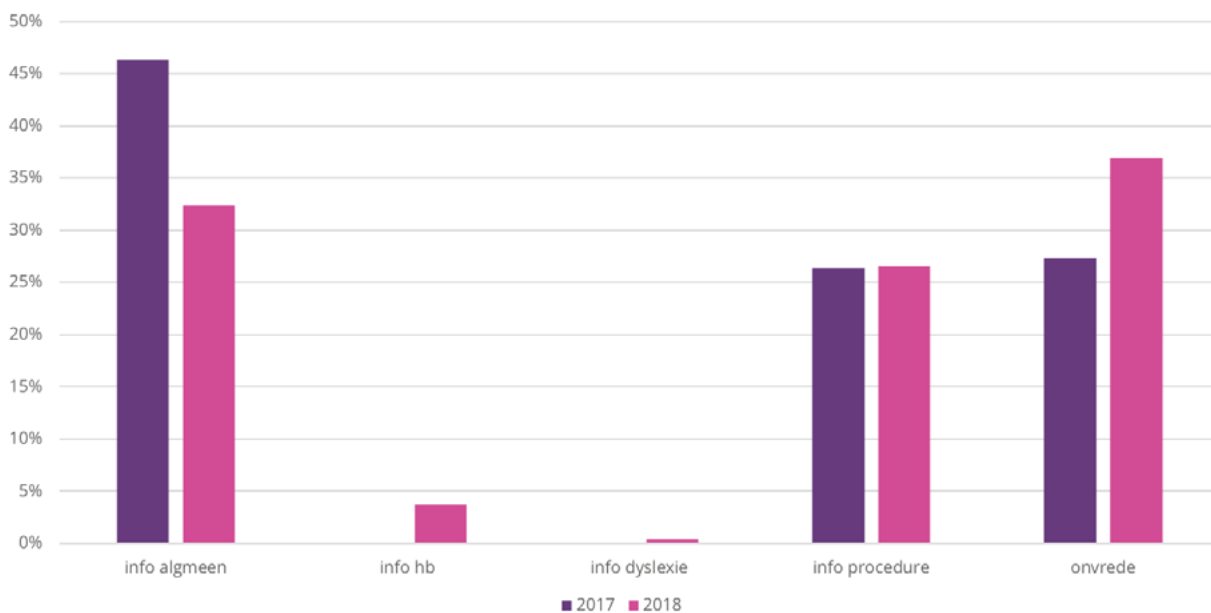

CONSULENTEN IPPOO

AANLEIDING VOOR IPPOO CONSULENTEN

Uit de grafieken is af te leiden dat steeds meer mensen het IPPOO weten te vinden. In verhouding bellen er meer ouders dan professionals naar het IPPOO.

Uit de grafieken blijkt eveneens dat mensen uit Amersfoort het meest gebruik maakt van het IPPOO.

Als we de vragen nader bekijken, is er sprake van:

- toename van vragen m.b.t. hoogbegaafdheid.
- toename van onvrede over het onderwijs.
- afname van algemene informatievragen.
- gelijkblijvend aantal vragen m.b.t. procedures.

Conclusie

Samenwerking met ouders; een partnerschap

Het IPPOO heeft een groter bereik, zowel in aantal als in reikwijdte. Zo zijn in 2018 zelfs vragen binnen gekomen uit Suriname en Tanzania.

De inzet van het samenwerkingsverband op het vergroten van de kennis van professionals heeft geleid tot afname van vraagstellingen van deze groep. Meer professionals zijn beter toegerust om ouders te kunnen ondersteunen. Het samenwerkingsverband en de professionals samen hebben hiermee meer ouders bereikt.

Het aantal vragen uit Amersfoort is significant hoger dan vragen uit de regio.

Bij het analyseren van de vragen uit Amersfoort wordt het volgende duidelijk:

- 56% vragen m.b.t. informatie en procedure
- 4% vragen over hoogbegaafdheid,
- 40% m.b.t. onvrede over het onderwijs.

Hieruit kunnen we concluderen dat ouders onvoldoende worden meegenomen in de processen op scholen.

Acties 2018

- Professionalisering van de professionals in de leerteams.
- Presentaties van het ondersteuningsplan 2019-2023 in leerteams.
- Profileren van het samenwerkingsverband door o.a. inspiratie-avonden.
- Profileren van het IPPOO.

Te ondernemen acties 2019

- De schoolbesturen van Amersfoort deelgenoot maken van de vragen die binnenkomen bij het IPPOO.
- Optimalisering van de dataverzameling in het IPPOO.

3.1.6 Samenwerking met ketenpartners vanuit eigen verantwoordelijkheid

Sinds 2013 werken de samenwerkingsverbanden en de gemeenten in de regio Amersfoort actief samen aan de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het opvoeden, opgroeien en ontwikkelen van jeugdigen in het regionaal Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO). Naast de officiële procedures rondom afstemming van de ondersteuningsplannen en de jeugdbeleidsplannen geven wij dit vorm aan de hand van een ontwikkelagenda.

De agenda van het OOGO wordt voorbereid door het voorbereidend OOGO. Het voorbereidend OOGO is verantwoordelijk voor de voortgang van de samenwerking en bereidt de beleidskaders voor. Het voorbereidend OOGO stelt werkgroepen in, al dan niet in samenwerking met ouders, scholen, de sociale basis infrastructuur, de GGD, de stichting wijkteams en andere belanghebbenden binnen de gemeenten. Daarnaast zorgt het voorbereidend OOGO voor het benoemen van trekkers van deelthema's en is het OOGO verantwoordelijk voor het benoemen van een bestuurlijke trekker.

Aan het OOGO passend onderwijs en jeugd nemen deel de bestuurders van de samenwerkingsverbanden en de wethouders met portefeuille onderwijs en jeugdzorg. Aan het voorbereidend OOGO nemen deel de directeurs van de samenwerkingsverbanden en de beleidsambtenaren onderwijs en jeugd.

Resultaten van de samenwerking binnen het OOGO tot nu toe:

- Gezamenlijke regionale ontwikkelagenda
- Regionale verordening leerlingenvervoer
- Uitrol samenwerkingsafspraken SWV de Eem, Berséba en sociale wijkteams in gemeente Amersfoort naar de regio gemeenten.
- Afspraken aansluiting jeugdzorg en het Voortgezet (Speciaal) Onderwijs
- Convenant dyslexie: een regionale ketenaanpak

- Thuiszitterspact Leerplicht en SWV's
- MBO bij het OOGO, aansluiting zorg en Thuiszitterspact.
- Verbinding lokale projecten binnen Zorg in en om de school met regionaal OOGO.

De activiteiten en projecten van SWV de Eem sluiten aan bij de doelstellingen van de ontwikkelagenda van het OOGO en worden gerealiseerd met middelen van het Uitvoerings Programma Jeugd Amersfoort, bijdragen op projectonderdelen van de regiogemeenten en het innovatiebudget van SWV de Eem. De activiteiten en projecten zijn gericht op samenwerking in het onderwijs met ketenpartners en zijn te onderscheiden naar 3 hoofdthema's:

1. Preventie in de basisondersteuning, speerpunten:
 - Voorbereidend leesonderwijs en begeleiding bij leesachterstand
 - Doorstroom van nieuwkomers in het regulier onderwijs
 - Ondersteuning hoogbegaafde leerlingen in de basisondersteuning
2. Continuïteit:
 - Schoolmaatschappelijk werk
 - Leerteams onderwijs – wijkteams
 - Professionalisering leerkrachten
3. Integraal Arrangeren:
 - Onderwijszorgarrangement:
 - Michaelschool – Arkemeide
 - HB+ leerlingen
 - Dyslexie:
 - poortwachtersfunctie
 - pilot interventies ontwikkelen t.b.v. innovatief inkoopbeleid
 - Integraal Arrangeren vormgeven
 - in- en zijstroom zorgleerlingen
 - individuele onderwijs zorg arrangementen
 - integrale onderwijs zorg arrangementen SBO en SO ontwikkelen

Resultaten van de samenwerking binnen de leerteams

In alle wijken en gemeenten zijn minimaal 2 leerteambijeenkomsten geweest. De leerteams zijn gebruikt om gezamenlijke vraagstukken te bespreken. In de leerteams zijn andere ketenpartners, zoals leerplicht, GGD, Auris uitgenodigd om de samenwerking in wijken te bespreken.

Op basis van de evaluaties kan geconcludeerd worden dat de meerwaarde van de overleggen in de wijk door alle partijen wordt gezien. Hieruit blijkt eveneens dat voortgang en doorontwikkeling gewenst is.

Resultaten van de samenwerking binnen de ondersteuningsteams op schoolniveau

We zien dat zowel de ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband als de ondersteuning van de lokale teams/sociale wijkteams beter zichtbaar zijn op de scholen en dat zij preventiever worden ingezet. Er zijn mogelijkheden gecreëerd om budgetten te ontschotten om zo vanuit de '1 kind, 1 plan' gedachte de juiste ondersteuning thuis en in het onderwijs in te zetten. Hiervoor is door de regionale inkoop een dienstverleningsovereenkomst met SWV de Eem afgesloten om in speciale situaties niet gecontracteerde zorgpartners in de ondersteuning in het onderwijs in te kunnen zetten.

Resultaten van de samenwerking met voorschool

De contacten met gespecialiseerde voorschoolse voorzieningen zijn aangehaald.

In Leusden zijn, naar inspiratie van de pilot uit 2013 in Baarn, op advies van SWV de Eem samenwerkingsafspraken gemaakt over een eenduidige overdracht van voorschool naar basisschool.

Beide initiatieven helpen om de overstap voor kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte voor spoedig te laten verlopen.

Resultaten van de samenwerking met SWV VO Eemland

Ieder kwartaal vindt er overleg plaats met de collega's van het VO om zaken m.b.t. doorlopende lijnen af te stemmen. In 2018 is de overdracht van zorgleerlingen van PO naar VO in een gezamenlijk project verder aangescherpt. En zijn er gesprekken geweest met VO-scholen en SWV VO Eemland over de vroegtijdige instroom in het VO van HB-leerlingen.

Resultaten van de samenwerking aanpalende samenwerkingsverbanden

Drie tot vier keer per jaar worden de onderlinge afspraken met betrekking tot grensverkeer en onderlinge samenwerking (helpen met elkaars dekkend netwerk) met elkaar doorgesproken en aangescherpt. De bijeenkomsten dienen ook als intervisie voor de directeurs van de samenwerkingsverbanden.

3.1.7 Een cyclisch en systematisch geheel van Kwaliteitsmanagement

Doel van een cyclisch en systematisch geheel van kwaliteitsmanagement is te kunnen sturen op de kwaliteit van de opbrengsten die het samenwerkingsverband zich ten doel heeft gesteld.

Per 4 maanden wordt er een managementrapportage opgesteld op basis van harde en zachte data. Ten grondslag aan deze rapportages liggen:

- de data die we genereren uit ons eigen administratiesysteem
- gegevens uit het dashboard passend onderwijs
- procesevaluaties

De data en evaluaties zijn voor de directeur-bestuurder bedoeld om knelpunten of trends te signaleren en leiden tot verbetering van bestaande processen of nieuwe ontwikkelingen. Deze worden meegenomen in de managementrapportages indien van toepassing.

De rapportages helpen de CvT te toetsen of de directeur-bestuurder de opbrengsten behaalt en/of tijdig en adequaat anticipeert op ontwikkelingen om de juiste sturing te kunnen geven aan processen.

De data die SWV de Eem genereert worden ook gebruikt om de jaarlijkse 'SOP-gesprekken' te voeren met de scholen om zo de kwaliteit van de basisondersteuning en de extra ondersteuning bespreekbaar te maken en de scholen adequaat te kunnen ondersteunen.

Op bestuursniveau worden de data van alle scholen van dat betreffende bestuur gedeeld, zodat de schoolbesturen sturingsmogelijkheden krijgen aangereikt voor hun interne kwaliteitssysteem.

In de verschillende gemeenten van SWV de Eem worden gebiedsgerichte bestuursgesprekken gevoerd, die helpen om de gezamenlijke aanpak in een gemeente vorm te geven.

Binnen het OOGO maakt de directeur-bestuurder van SWV de Eem deel uit van de werkgroep monitoring waar de voortgang van de ontwikkelagenda OOGO wordt gemonitord.

3.1.8 De Eem communiceert

Communicatie is de sleutel van samenwerken en daarmee een belangrijk speerpunt van SWV de Eem. We zetten in op:

- Informatievoorziening
- Activiteiten
- Kennisdeling

Informatievoorziening gaat door middel van:

- inzet van onderwijsondersteuners op de scholen
- inrichting van spreekuren
- beantwoorden van telefoontjes door het secretariaat
- ebsite
- nieuwsbrieven
- direct mails

De belangrijkste communicatie komt voor uit de relatie die de mensen van SWV de Eem hebben met ouders, scholen, ketenpartners. De onderwijsondersteuners zijn veelvuldig op de scholen aanwezig en zijn actief aanwezig bij de leerteams en andere activiteiten.

De medewerkers van het secretariaat en het InformatiePunt Passend Onderwijs voor Ouders zijn aan de telefoon en tijdens spreekuren een belangrijke vraagbaak.

De data van de website laten zien dat de website van SWV de Eem goed gevonden wordt en dat er veel doorgeklikt wordt. De nieuwsbrieven kennen gemiddeld een openingsrate van zo'n 45%. Terwijl uitnodigingen voor onze activiteiten een openingsrate van ongeveer 70% kennen.

Onze activiteiten zijn gericht op de verbinding van ouders, onderwijs- en zorgprofessionals.

De inspiratie-avonden zijn gemiddeld binnen 10 dagen 'vol'. Doordat de entree gratis is, hebben we te maken met een relatief hoog aantal 'no show'. We overboeken daarom met 15%.

De inspiratieavonden zorgen verder voor profilering van SWV de Eem. Nieuwe leden van de OPR zijn gevonden dankzij wervingsacties tijdens deze avonden.

SWV de Eem faciliteert het professionaliseringsaanbod om de borging van de basisondersteuning te blijven ondersteunen. Het aanbod wordt opgebouwd op basis van:

- landelijke trends en ontwikkelingen
- trends uit de ondersteuningsvragen
- trends in de beloftes van het SOP
- deelnemersaantal
- ontwikkelingen binnen SWV de Eem

De professionalisering kent een cyclische opbouw, waarbij de training in de meeste gevallen start bij de ib'ers en vervolgens een vertaling krijgt op het niveau van de leerkracht. Een training draait maximaal 3 jaar.

De grote partners waarmee samengewerkt wordt, zijn Lexima en de CED-groep. Alle trainingen die gegeven worden, zijn nauwkeurig met SWV de Eem afgestemd.

Elke doelgroep (directie, ib, rt, en leerkrachten) heeft gemiddeld een aanbod van 6 trainingen bestaande uit 2 tot 3 bijeenkomsten. Uitzondering is de training van hoogbegaafdheid en Bouw! Deze kennen meer bijeenkomsten binnen de training.

Dit jaar is gestart met een aantal refresh bijeenkomsten op verzoek van het werkveld.

Er is een significante verschuiving in het deelnemersaantal, dit loopt terug in aantal.

De trainingen zijn per half jaar aangeboden om te onderzoeken hoe het bezoekersaantal verloopt, om zo adequaat in te kunnen spelen op vraag en aanbod.

De grootste terugloop werd gezien bij de trainingen van Bouw! Een enkele training is niet doorgegaan.

De kosten die SWV de Eem in rekening brengt wanneer men niet verschijnt op de training heeft geresulteerd in tijdige afmeldingen. In 2018 heeft SWV de Eem 3 maal de kosten in rekening gebracht.

Acties 2018

- Professionalisering
- Ib-directie ochtend samen met bestuur
- RT-kenniskring
- Bouw! bijeenkomsten
- Kennis bijeenkomsten ontwikkelingen SWV de Eem

Te ondernemen acties 2019

- Analyseren van de mogelijkheid tot een regio en (bestuurs)breed aanbod op de website

4. KWALITEIT

4.1 Thuiszitters

Gezamenlijk met gemeenten willen we ervoor zorgen dat er voor elk kind een plek is. We zoeken naar een passend aanbod van onderwijs en/of zorg, samen met ouders en het kind. In 2017 heeft het Thuiszitterspact meer invulling gekregen en in 2018 is het beleid verder uitgerold. Zowel intern als extern zijn er stappen ondernomen om meer zicht te krijgen op thuiszitters en zo op zoek te kunnen gaan naar de oplossing en passend onderwijs te creëren.

Aanpak binnen het samenwerkingsverband

Uit de data blijkt dat er binnen de regio van SWV de Eem geen officiële thuiszitters zijn (relatief verzuim). Wel zijn er thuiszittende leerlingen; leerlingen die langere tijd geen onderwijs krijgen. Deze leerlingen zijn ziek gemeld en daarmee geoorloofd afwezig. Dit betekent dat leerplicht in de meeste gevallen niet betrokken is. Ook de GGD-arts heeft in vele gevallen (nog) niet meegekeken, dan wel advies gegeven. De onderliggende reden van de ziekmelding zijn, mede hierdoor, niet in alle gevallen bekend.

Om de groep leerlingen die verzuimt, ongeoorloofd of geoorloofd, te begeleiden naar terugkeer in het onderwijs zijn het afgelopen jaar binnen de regio van SWV de Eem vervolgstappen gezet in het realiseren van een eenduidige werkwijze rondom thuiszitters en het voorkomen en bestrijden van verzuim.

Bij het opvragen van de gegevens, om een helder beeld te krijgen over de problematiek van verzuim, is gebleken dat niet alle scholen op eenduidige wijze de aanwezigheid en het verzuim van leerlingen registreren en er niet iemand is die als taak heeft om verzuim te coördineren. Tevens wordt er binnen de regio nog geen eenduidige definitie gehanteerd voor 'zorgwekkend verzuim'. De combinatie maakt dat het op dit moment onduidelijk is wie wanneer vervolgstappen zet, omdat het juist registreren van verzuim het startpunt is van een keten die in werking wordt gezet op basis van deze registratie.

De aanpak van deze complexe problematiek vraagt om een integrale werkwijze, waarbij een nauwe samenwerking tussen gezin, onderwijs, leerplicht, jeugdhulp en GGD noodzakelijk is. Door uit te gaan van de vraag van het kind/gezin en goede afstemming en gebruik van elkaars bevoegdheden, mogelijkheden en middelen is een effectieve aanpak mogelijk. Een effectieve en efficiënte samenwerking en maatwerk zijn daarbij nodig. Voorkomen is beter dan genezen. Preventie is voor ons een belangrijke pijler. Dit betekent dat het ontwikkelen en uitrollen van een stevig verzuimbeleid binnen alle scholen, gericht op het voorkomen van verzuim, de basis is voor onze aanpak. Investeren in de onderlinge samenwerking tussen jeugdhulp, jeugdgezondheidszorg, leerplicht en onderwijs is van belang.

In 2019 zullen wij als samenwerkingsverband het voortouw nemen om deze aanpak vorm te geven en uit te rollen.

Samenwerking met leerplicht

Er is regelmatig overleg met leerplicht. Deze zijn vertegenwoordigd in de verschillende werkgroepen in het OOGO. Op casusniveau weten we elkaar steeds beter te vinden, maar verwachtingen van wat leerplicht kan en mag, blijkt nog steeds niet helder en zeer verschillend per gemeente. Dat maakt dat er van leerplicht soms acties worden verwacht die zij binnen hun officiële taak niet kunnen en mogen oppakken.

Leerplicht is in principe alleen voor die kinderen die ongeoorloofd verzuimen; absoluut verzuimers en relatief verzuimers. Vermoedelijke verzuimers (leerlingen die regelmatig ziekgemeld worden of die langdurig ziek thuiszitten, waar geen officiële uitspraak is van GGD) is een groep waar leerplicht geen bemoeienis mee heeft, totdat helder is dat deze leerlingen ongeoorloofd verzuimen.

Afgelopen jaar zijn er verschillende gesprekken met leerplicht en het samenwerkingsverband geweest om helder te krijgen dat dit de crux is.

In 2019 gaan we verder met het ontwikkelen en uitrollen van een stevig verzuimbeleid binnen alle scholen, gericht op het voorkomen van verzuim, wie er wat moet doen om verzuim te voorkomen of op te heffen. Een integrale werkwijze, waarbij een nauwe samenwerking tussen gezin, onderwijs, leerplicht, jeugdhulp en GGD goed is afgestemd.

Rapportages naar OC en W

In 2018 zijn er vier rapportages verstuurd naar OC en W in het kader van de inventarisatie thuiszitters. Om inzicht te krijgen in het aantal thuiszitters en vrijstellingen, werken we nauw samen met leerplicht. In 2018 kregen we te maken met het acteren van de gemeente op de AVG en de aanscherping op de taak van leerplicht binnen onze gemeenten. Daardoor kregen wij alleen maar aantallen door en is een check op casusniveau niet mogelijk. De cijfers die in onderstaande tabel zijn genoemd, geven dus geen informatie over het totaal aantal verzuimers die we hebben gehad, omdat niet helder is of het over dezelfde leerlingen gaat.

We zijn hierover in gesprek met leerplicht en gaan ervan uit dat we in 2019 toch alle verzuimers goed kunnen volgen.

De aantallen in de rapportages naar OC en W, op basis van de aangeleverde gegevens van leerplicht zijn als volgt geweest.

		Amersfoort				Baarn				Bunschoten				Leusden				Soest				Woudenberg			
		26-03-18	29-06-18	26-09-18	15-12-18	26-03-18	29-06-18	26-09-18	15-12-18	26-03-18	29-06-18	26-09-18	15-12-18	26-03-18	29-06-18	26-09-18	15-12-18	26-03-18	29-06-18	26-09-18	15-12-18	26-03-18	29-06-18	26-09-18	15-12-18
Thuiszitters (relatief verzuim)		2	3	0	2		1	1	1	0	0	0	niet actueel	1	0	0	niet actueel	0	0	0	0	0	0	1	2
Thuiszitters (absoluut verzuim)		9	23	niet actueel	niet actueel		3	3	5	0	1	1	niet actueel	0	0	0	niet actueel	0	0	4	4	0	0	0	0
Vrijstellingen	art. 3a	x	0	0	0	x	0	0	0	x	0	0	0	x	0	0	0	x	0	0	x	0	0	0	
	art. 3b	x	0	0	0	x	0	0	0	x	0	0	0	x	0	0	0	x	0	0	x	0	0	0	
	Art. 5 onder a	40	0	26	niet actueel	3	0	2	5	0	0	0	0	2	0	0	0	9	0	5	6	5	0	7	5
	Art. 5 onder b	8	39	7	niet actueel	1	3	0	0	0	0	0	0	1	2	1	1	1	9	1	1	0	7	0	0
	Art. 5 onder c	6	10	2	niet actueel	4	1	3	0	5	5	5	5	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
	art. 11 onder g	x	6	0	0	x	4	0	0	x	0	0	0	x	0	0	0	x	0	0	x	0	0	0	
	art. 15	x	1	0	0	x	0	0	0	x	0	0	0	x	0	0	0	x	0	0	x	0	0	0	

Beoordelingstafel Vrijstellingen

Vooruitlopend op definitieve wet- en regelgeving wordt er binnen regio Amersfoort, met ingang van schooljaar 2018/2019, bij een vrijstellingsaanvraag zowel gekeken vanuit sociaal medisch oogpunt als vanuit onderwijs. Het startpunt hiervoor ligt bij het samenwerkingsverband.

Scholen en samenwerkingsverbanden spannen zich nog meer dan voorheen in om ieder kind/ elke jongere een passende onderwijsplek te geven, met extra zorg en ondersteuning als dat nodig is. Zo hopen wij het voor kinderen met specifieke zorgen en/of onderwijsbehoeften, toch mogelijk te maken om naar school te gaan.

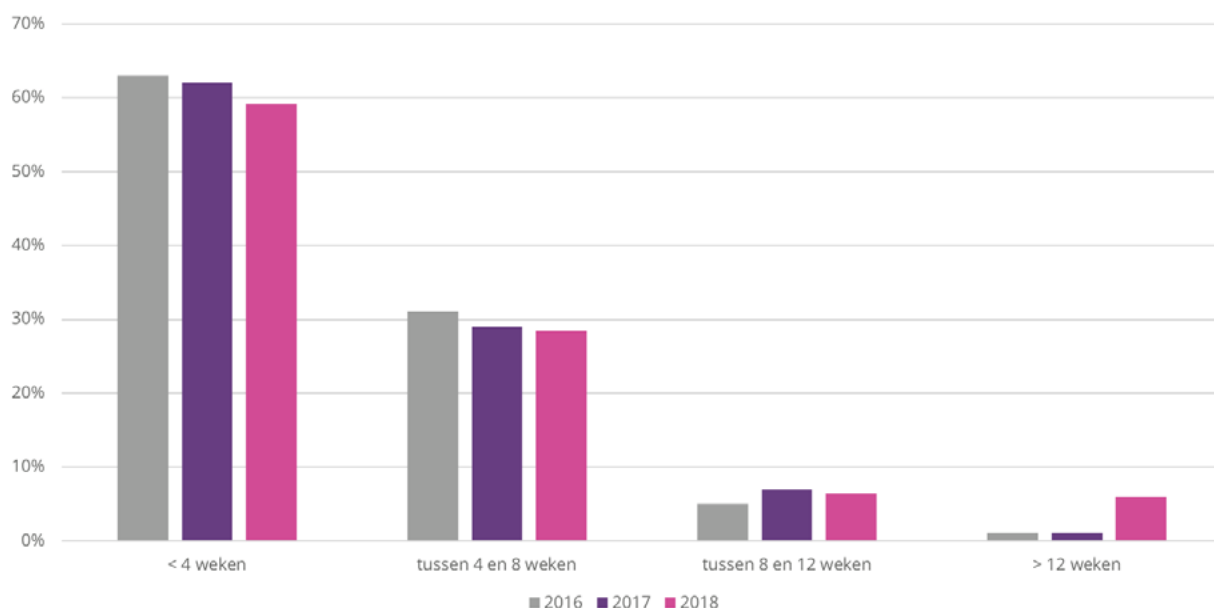
4.2 Doorlooptijd

Hoe lang het duurt voor een leerling/school geholpen is, bekijken we door de tijdsduur van een ondersteuningsvraag te bekijken en wel door in beeld te brengen binnen hoeveel dagen het startgesprek plaatsvindt, na het stellen van de ondersteuningsvraag via de website.

Het startgesprek is de basis van het vervolg van het traject. In dit gesprek worden de afspraken gemaakt over welke interventies ingezet gaan worden en wie er wat gaat doen.

In de grafiek hieronder is aangegeven binnen hoeveel weken het startgesprek is gepland na binnenkomst van de ondersteuningsvraag gezien over 2016, 2017 en 2018.

AANTAL WEKEN TUSSEN AANMELDING EN STARTGESPREK

Uit bovenstaande grafieken is op te maken dat er een toename is van gesprekken die pas plaatsvinden na 12 weken. Bij analyseren van deze gegevens, zien we dat de meeste ondersteuningsvragen zijn gesteld in de periode na de meivakantie. Hiervan zijn 11 gesprekken, na overleg met de school, meteen na de zomervakantie opgepakt. Andere ondersteuningsvragen zijn klaargezet in het systeem tijdens de sluitingsperiode en opgepakt na de zomervakantie.

Er zijn 6 ondersteuningsvragen waarvan het startgesprek daadwerkelijk meer dan 12 weken later plaatsvond. Hier was sprake van agenda's die niet konden worden afgestemd of ontwikkelingsperspectieven die niet volledig waren.

4.3 Geschillen

In 2018 is er tegen 1 toelaatbaarheidsverklaring door ouders beroep aangetekend bij de rechter. De rechter heeft geoordeeld dat SWV de Eem op alle gronden juist gehandeld heeft en heeft daarmee het beroep ongegrond verklaard.

5. PERSONEEL

5.1 Algemene info

Het team van SWV de Eem bestond in 2018 uit:

In dienst bij SWV de Eem:

- 1 fte directeur-bestuurder
- 1,8 fte beleidsadviseurs
- 0,9 fte directiesecretaresse
- 0,7 fte administratief medewerkster, vanaf september 1,4 fte
- 7,42 fte onderwijs ondersteuners
- 0,7 fte schoolmaatschappelijk werk

Gedetacheerd bij SWV de Eem:

- 0,65 fte schoolmaatschappelijk werker
- 0,7561 fte expertise sbo

In 2018 was tot de zomer voor 5 dagen per week zzp onderwijsondersteuners beschikbaar als invallers bij ziekte en ondersteuning bij piektijden. Na de zomer zijn er nog 2 dagen per week beschikbaar.

5.2 Werknemerstevredenheid

In de vergadercyclus en de jaargesprekken wordt de tevredenheid van medewerkers consequent mee-ge-nomen. Signalen worden opgehaald en besproken en samen wordt gezocht naar oplossingen van eventuele problemen.

5.3 Verloop (in/uit dienst)

Er zijn 2 onderwijsondersteuners uit dienst gegaan en er zijn er 2 in dienst gekomen. Per september is een administratief medewerker aangesteld voor 0,7 fte.

5.4 Ziekteverzuim

Verzuimpercentage 8,13 %

Gemiddelde verzuimduur 27.40 dagen

Het hoge verzuim laat zich verklaren door 3 medewerkers die, niet werk gerelateerd, langdurig ziek zijn geweest. Waarvan één medewerker vanaf februari door een intensief medisch behandeltraject niet heeft kunnen werken. De vervanging bij ziekte is grotendeels binnen de organisatie opgevangen. De administratie is uitgebreid met 0,7 fte.

5.5 Gemiddelde leeftijd

De gemiddelde leeftijd in 2018: 48,5 jaar.

5.6 Het gevoerde beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag

In 2018 is er geen sprake geweest van gedwongen ontslag.

Wij verwachten ook de komende jaren geen gedwongen ontslagen. We handelen conform de CAO primair onderwijs.

A young boy with dark hair is smiling broadly, holding a banana in his right hand. He is wearing a dark-colored t-shirt. In the foreground, a large teddy bear is visible, and a smaller teddy bear is on the t-shirt. The background is blurred. The entire image has a pinkish-red overlay.

2018

Bestuursverslag

6. BESTUURSVERSLAG

FINANCIEEL BELEID

FINanciële positie op balansdatum en analyse van het resultaat

De begroting van 2018 liet een negatief resultaat zien van 329.099 euro.

Het daadwerkelijke resultaat van 2018 bedraagt 231.291 euro negatief. Een verschil van 97.808 euro.

Onderstaand treft u een vergelijking aan tussen realisatie 2018 en begroting 2018 en een nadere toelichting op de belangrijkste verschillen.

ANALYSE REALISATIE 2018 VERSUS BEGROTING 2018

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Vershil
BATEN			
Rijksbijdragen	15.540.249	14.519.108	1.021.141
Overige overheidsbijdragen	415.000	65.000	350.000
Overige baten	278.638	-	278.638
Totaal baten	16.233.887	14.584.108	1.649.779
LASTEN			
Personele lasten	1.644.497	1.608.000	36.497
Afschrijvingen	16.517	10.000	6.517
Huisvestingslasten	39.314	43.000	-3.686
Overige instellingslasten	655.996	164.500	491.496
Doorbetaling aan schoolbesturen	14.108.526	13.087.707	1.020.819
Totaal lasten	16.464.850	14.913.207	1.551.643
Saldo baten en lasten	-230.963	-329.099	98.136
Financiële baten en lasten	-328	-	-328
Resultaat	-231.291	-329.099	97.808

SPECIFICATIE BELANGRIJKSTE VERSCHILLEN

Het negatieve resultaat 2018 geeft ten opzichte van de begroting 2018 een verschil van € 97.808.

De belangrijkste verschillen zijn

Toename rijksbijdragen	€	1.021.141	
Toename overige overheidsbijdragen	€	350.000	
Toename overige baten	€	278.638	
Afname personele lasten	€	36.497-	
Afname huisvestingslasten	€	3.686	
Toename financiële baten	€	328-	
			€ 1.616.640
Toename afschrijvingen	€	6.517	
Toename instellingslasten	€	91.496	
Toename doorbetalingen aan schoolbesturen	€	1.020.819	
			€ 1.518.832
			€ 97.808

VERKLARING OMVANGRIJKE VERSCHILLEN

Rijksbijdragen

De rijksbijdragen in bovenstaande analyse bestaat uit 2 onderdelen:

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Vershil
Lichte ondersteuning	4.949.521	4.607.012	342.509
Zware ondersteuning	10.590.728	9.912.096	678.632
	15.540.249	14.519.108	1.021.141

De toename van de rijksbijdragen is met name het gevolg van de prijsindexaties die hebben plaatsgevonden in het jaar 2017 voor de beide schooljaren 2017/2018 en 2018/2019. De prijsindexatie van 2017/2018 vond plaats in het najaar 2018 wat tot gevolg had dat deze in zijn geheel ten gunste van 2018 werd gebracht.

Overige overheidsbijdragen

In 2018 is sprake geweest van het volledig benutten van de verstrekte gemeentelijke subsidie. Dit heeft tot gevolg dat er baten toegerekend worden aan de exploitatierekening als gevolg van gedane uitgaven. Binnen de begroting was beperkt rekening gehouden met baten en lasten in deze.

Overig instellingslasten

Binnen de overige instellingslasten zijn alle lasten, met uitzondering van de directe personele lasten, verwerkt met betrekking tot de gemeentelijke subsidie. Het verschil laat zich daardoor nagenoeg verklaren.

Doorbetalingen aan schoolbesturen

De doorbetalingen zijn hoger dan de begroting. Deze laten zich met name verklaren door:

Hogere doorbetalingen

1. De omvang van de arrangementen zijn in 2018 aanmerkelijk hoger dan begroot € 1.063.100.
2. Indexatie van bedragen in de subsidie zware ondersteuning draagt er ook zorg voor dat de afdrachten aan het SO in bedragen toenemen. € 247.800.

Lagere doorbetalingen

3. De kosten in het kader van ondersteuningstrajecten binnen het SO vallen aanmerkelijk lager uit dan de begroting € 39.500.
4. De kosten van de projecten vallen lager uit dan de begroting. € 248.500.

Voor verdere analyse zie ook de toelichting op de staat van baten en lasten.

ANALYSE TUSSEN REALISATIE 2018 EN REALISATIE 2017

Tussen enerzijds de realisatie 2018 en anderzijds de realisatie 2017 zijn de verschillen te verklaren.

	Realisatie 2018	Realisatie 2017	Vershil
BATEN			
Rijksbijdragen	15.540.249	14.662.987	877.262
Overige overheidsbijdragen	415.000	447.697	-32.697
Overige baten	278.638	12.691	265.947
Totaal baten	16.233.887	15.123.375	1.110.512
LASTEN			
Personele lasten	1.644.497	1.445.928	198.569
Afschrijvingen	16.517	15.046	1.471
Huisvestingslasten	39.314	39.085	229
Overige instellingslasten	655.996	612.179	43.817
Doorbetaling aan schoolbesturen	14.108.526	12.832.345	1.276.181
Totaal lasten	16.464.850	14.944.583	1.520.267
Saldo baten en lasten	-230.963	178.792	-409.755
Financiële baten en lasten	-328	679	-1.007
Resultaat	-231.291	179.471	-410.762

TOELICHTING MEEST VAN BELANG ZIJNDE VERSCHILLEN

Rijksbijdragen

Binnen de rijksbijdragen is sprake van de rijkssubsidies lichte en zware ondersteuning. Het verschil is met name te verklaren door de prijsindexatie en de vermindering van de verevening. De prijsindexatie voor het schooljaar 2017/2018 is aan het einde van het schooljaar 4,3% ten opzichte van de najaarspublicatie in het schooljaar. Voor het schooljaar 2018/2019 is deze in de najaarspublicatie in het schooljaar vervolgens weer 3% hoger dan de bijgestelde tarieven voor het schooljaar 2017/2018.

Overige overheidsbijdragen

In 2017 zijn de uitgaven hoger geweest dan in 2018, echter is de volledige subsidie nog niet volledig benut. De beschikking komt gedurende het jaar binnen als gevolg waarvan het kan voorkomen dat deze niet volledig wordt benut. In 2018 is de subsidie wel volledig benut en zal het overschot ontstaan in 2017 in 2019 worden aangewend.

Personele lasten

De personele lasten nemen toe als gevolg van loonindexatie en inhuur derden als gevolg van ziektevervangingskosten.

Overige instellingslasten

De overige instellingslasten nemen toe als gevolg van inzet vanuit de overige overheidsbijdragen (Gemeentelijke subsidie).

Doorbetalingen

Doorvoeren van de indexaties in de doorbetalingen aan het SO en SBO, de toename van de arrangementen en de verhoging van de impuls gelden aan de reguliere schoolbesturen zorgen voor toename van de doorbetalingen. Daarnaast zijn in het licht van ontwikkelingen in het nieuwe ondersteuningsplan beleidsontwikkelingen in gang gezet.

TREASURYVERSLAG

De vereniging hanteert een door het bestuur vastgestelde treasurystatuut. In dit statuut is bepaald binnen welke kaders het financierings- en beleggingsbeleid is ingericht.

Het uitgangspunt blijft dat de toegekende publieke middelen overeenkomstig hun bestemming worden besteed.

De vereniging heeft een risicomijdend financieel beleid gevoerd. De gelden staan op bankrekeningen bij de Rabobank. Het bestuur overweegt de liquide middelen over meerdere banken te verspreiden.

FINANCIËLE KENGETALLEN

	Kalenderjaar 2018	Kalenderjaar 2017	Streef- waarde
Solvabiliteit 1	58,6%	57,95%	45%
Solvabiliteit 2	59,6%	72,97%	55%
Liquiditeit (current ratio)	2,4	3,6	> 1,5
Rentabiliteit	-1,42%	1,19%	0 - 5 %
Kapitalisatiefactor	0,3%	0,4%	5%
Weerstandsvermogen	5,8%	7,8%	5%

Solvabiliteit 1 (Eigen vermogen / Totaal passiva)

De solvabiliteit geeft aan op welke wijze de bezittingen, die op de actiefzijde van de balans staan, zijn gefinancierd, namelijk met eigen vermogen en/of vreemd vermogen. Hoe slechter de solvabiliteit is, des te groter is het risico, dat de vermogensverstrekkers hun vermogen deels of geheel verloren zien gaan.

Voor het SWV de Eem is de omvang van het eigen vermogen een substantieel deel van de balanspositie.

Daarmee is het SWV de Eem uitstekend in staat aan haar verplichtingen op de lange termijn te voldoen.

De verwachting was dat in 2018 het percentage zou dalen. Met het benutten van een deel van de bestemmingsreserve is het weerstandsvermogen afgenomen.

Solvabiliteit 2 (Eigen vermogen + Voorzieningen / Totaal passiva)

Dit kengetal wordt berekend, omdat een instelling haar vermogenspositie en exploitatiesaldo kan beïnvloeden door de voorzieningenpositie aan te passen. Gezien de beperkte omvang van de voorzieningen binnen SWV de Eem is hier geen sprake van.

Liquiditeit (current ratio) (Vlottende activa / Kortlopende schulden)

De liquiditeitsratio geeft aan in welke mate de instelling aan haar verplichtingen op korte termijn kan voldoen.

Een liquiditeit groter dan 1 wordt doorgaans als voldoende gekwalificeerd, omdat tegenover de binnenkort vervallende schulden van de instelling ten minste evenveel vlottende activa staan. Het is wellicht overbodig te benoemen dat dit voor het SWV de Eem meer dan voldoende mogelijk is.

Rentabiliteit (Resultaat / Totale baten (exclusief doorbetalingen) + Rentebaten)* 100%

Dit kengetal geeft aan welk deel van de totale baten c.q. opbrengsten over blijft na aftrek van de lasten c.q. kosten. De rentabiliteit van 2018 is -1,42%.

Kapitalisatiefactor (Totale kapitaal -/- Gebouwen en Terreinen) / Totale baten + Rentebaten)

De kapitalisatiefactor meet het verband tussen het kapitaal dat een bestuur gebruikt voor haar activiteiten en de inkomsten van dat bestuur. Het kapitaal dat vastligt in gebouwen en terreinen wordt hierbij buiten beschouwing gelaten.

Weerstandsvermogen (Eigen vermogen / Totale baten + Rentebaten)

Het weerstandsvermogen meet het verband tussen het aanwezige eigen vermogen van een bestuur en de totale inkomsten van dat bestuur. Hiermee wordt een beter inzicht verkregen in de omvang van het eigen vermogen in relatie tot de grootte van het bestuur. Het SWV de Eem heeft op grond van de resultaten van de afgelopen jaren een substantieel weerstandsvermogen opgebouwd.

Door het weerstandsvermogen op ongeveer € 700.000 te handhaven heeft het bestuur in 2016 besloten middelen beschikbaar te stellen voor het innovatiebudget en aanvullende personele inzet. Het innovatiebudget is in 2017 en 2018 volledig benut. Daarnaast komt er dan nog een beperkt resultaat ten laste van de algemene reserve, hetgeen tot gevolg heeft dat het vermogen ultimo 2018 nog ruim boven de € 700.000 is. Binnen de meerjarenbegroting is hier al op geanticipeerd. Als gevolg van de prijsindexaties zal vanaf 2019 niet meer gerekend worden met een bedrag, maar met een weerstandsvermogen in percentage van 5%.

Continuïteitsparagraaf

A1 GEGEVENSSET

PERSONELE BEZETTING IN FTE	ACTUEEL	VERWACHTING		
	2018	2019	2020	2021
Management / Directie	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000
Overige medewerkers	13,6615	13,6615	13,6615	13,6615
Totaal	14,6615	14,6615	14,6615	14,6615

In de meerjarenbegroting is uitgegaan van handhaven van de personele bezetting ten opzichte van 2016.

LEERLINGEN AANTALLEN

AANTALLEN LEERLINGEN:	01-10-18	01-10-19	01-10-20	01-10-21
Basisonderwijs	26.338	25.721	25.384	25.384
Speciaal Basisonderwijs	762	705	691	691
Totaal	27.100	26.426	26.075	26.075
SPECIAAL ONDERWIJS:	01-10-18	01-10-19	01-10-20	01-10-21
Categorie - laag	333	323	318	318
Categorie - midden	11	11	11	11
Categorie - hoog	62	62	62	62
Totaal	406	396	391	391
TOTAAL	27.506	26.822	26.466	26.466

Het aantal leerlingen in het basisonderwijs is gebaseerd op een lichte daling van leerlingaantallen.

Het aantal leerlingen in het speciaal basisonderwijs neemt naar rato af ten opzichte van het aantal leerlingen in het basisonderwijs. Daarnaast is binnen de meerjarenbegroting rekening gehouden met daling van van het deelnamepercentage naar uiteindelijk 2,65% per 1 oktober 2021.

Voor het speciaal onderwijs is uitgegaan van 1,5% van het totaal aantal leerlingen (basisonderwijs en speciaal basisonderwijs).

A2 MEERJARENBEGROTING

BALANS	01-10-18	01-10-19	01-10-20	01-10-21
ACTIVA				
Materiële vaste activa	€ 47.570	€ 47.570	€ 47.570	€ 47.570
Vlottende activa				
Vorderingen	€ 324.043	€ 324.043	€ 324.043	€ 324.043
Liquide middelen	€ 1.247.182	€ 1.019.284	€ 975.389	€ 953.452
totaal generaal	€ 1.618.795	€ 1.390.897	€ 1.347.002	€ 1.325.065
PASSIVA				
Eigen vermogen	€ 949.423	€ 721.525	€ 677.630	€ 655.693
Voorzieningen	€ 16.121	€ 16.121	€ 16.121	€ 16.121
Kortlopende schulden	€ 653.251	€ 653.251	€ 653.251	€ 653.251
totaal generaal	€ 1.618.795	€ 1.390.897	€ 1.347.002	€ 1.325.065
Weerstandsvermogen in percentage	5,85%	4,53%	4,19%	4,02%

TOELICHTING OP DE BALANS

Binnen de **materiele vaste activa** zal niet meer sprake zijn van omvangrijke investeringen. Als er sprake is van investeringen zal dan met name gebaseerd zijn op vervangingsinvesteringen.

Op grond van de begrote resultaten zal de liquiditeit afnemen.

Vanaf het kalenderjaar 2018 wordt actief gestuurd op een percentage weerstandsvermogen van om en nabij de 5%.

Op grond van de begrotingen over de genoemde jaren wordt dit zichtbaar. Er is duidelijk zichtbaar dat de middelen als gevolg van een hoger weerstandsvermogen dan gewenst worden benut.ut.

MEERJARENBEGROTING - EXPLOITATIE

KALENDERJAAR

	2018	2019	2020	2021
BATEN	REALISATIE	BEGROTING	BEGROTING	BEGROTING
Rijksbijdragen OCW:				
<i>Ondersteuningsmiddelen lichte ondersteuning:</i>				
Personeel (bao)	€ 4.672.229	€ 4.621.481	€ 4.673.185	€ 4.698.124
Materieel (bao)	€ 201.726	€ 199.250	€ 203.530	€ 205.885
Schoolmaatsch. werk(schoolgewicht)	€ 75.566	€ 81.689	€ 83.731	€ 85.824
Subtotaal lichte ondersteuning	€ 4.949.521	€ 4.902.420	€ 4.960.446	€ 4.989.833
<i>Ondersteuningsmiddelen zware ondersteuning:</i>				
Normbekostiging (bao en sbao)				
personeel	€ 9.902.054	€ 9.807.539	€ 9.907.757	€ 9.951.174
Normbekostiging materieel	€ 858.848	€ 865.574	€ 865.135	€ 874.999
Verevening personeel + materieel	€ -170.174	€ -112.606	€ -38.880	€ -
Overgangsbekostiging	€ -	€ -	€ -	€ -
Subtotaal zware ondersteuning	€ 10.590.728	€ 10.560.507	€ 10.734.012	€ 10.826.173
Overige overheidsbijdragen/baten	€ 693.310	€ 475.000	€ 475.000	€ 475.000
TOTALE BATEN	€ 16.233.559	€ 15.937.927	€ 16.169.458	€ 16.291.006
LASTEN				
Personeelslasten				
Directie/secretariaat en onderwijsondersteuning	€ 1.226.135	€ 1.329.000	€ 1.362.225	€ 1.396.281
Overige personele lasten	€ 418.362	€ 385.000	€ 394.625	€ 404.490
Afschrijvingen	€ 16.517	€ 23.000	€ 23.575	€ 24.164
Huisvestingslasten	€ 39.314	€ 72.000	€ 73.800	€ 75.645
Overige instellingslasten	€ 655.996	€ 491.250	€ 503.531	€ 516.120
Doorbetaling aan schoolbesturen	€ 14.108.526	€ 13.865.575	€ 13.855.597	€ 13.896.243
TOTALE LASTEN	€ 16.464.850	€ 16.165.825	€ 16.213.353	€ 16.312.943
RESULTAAT	€ -231.291	€ -227.898	€ -43.895	€ -21.937
Rentabiliteit	-1,42%	-1,43%	-0,27%	-0,13%

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING:

BATEN

Rijksbijdragen

De baten **lichte ondersteuning** zijn afhankelijk van het aantal leerlingen basisonderwijs en nemen als gevolg daarvan af, de prijsindexatie van 2,5% per jaar heeft dan weer tot gevolg dat de baten alsnog toenemen. De baten **zware ondersteuning** nemen als gevolg van daling in het aantal leerlingen (speciaal) basisonderwijs eveneens af. Naast de afname van de verevening gedurende de jaren compenseert ook hier de prijsindexatie de omvang van de bedragen.

Overheidsbijdragen

In 2018 en volgende jaren is sprake van vrijval en benutting van de subsidies vanuit de Gemeente Amersfoort. In de meerjarenbegroting zijn deze bedragen dus ook volledig opgenomen.

LASTEN

Personeelslasten

Binnen de personele lasten directie, secretariaat en onderwijsondersteuning is meer rekening gehouden met het kunnen bieden van optimale en flexibele ondersteuning aan de scholen binnen het samenwerkingsverband.

Huisvestingslasten

Vanaf 2019 zijn de huisvestingslasten hoger begroot dan de voorgaande jaren. Dit is het gevolg van uitvoering van professionaliseringstrajecten binnen de locatie van het samenwerkingsverband (i.p.v. externe locatie).

Overige instellingslasten

Binnen de overige instellingslasten is duidelijk zichtbaar dat er rekening gehouden wordt met lasten vanuit gemeentelijke subsidies.

Doorbetalingen

Binnen de meerjarenbegroting wordt rekening gehouden met thuis nabij onderwijs voor de leerlingen. Dit moet tot gevolg hebben dat de afdrachten in het S(B)O afnemen. Lukt dit niet dan heeft dit weer gevolgen voor de afdrachten aan en arrangementen voor de basisscholen.

B. OVERIGE RAPPORTAGES

B1. Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem.

In hoofdstuk B2 zijn de meest van belang zijnde risico's benoemd. Door het jaarlijks opstellen en bijstellen van de (meerjaren)begroting, de periodieke rapportages en het jaarverslag wordt voortdurend rekening gehouden met de genoemde risico's en geanticipeerd op ontwikkelingen.

Daarnaast wordt gebruik gemaakt van de kijkglazen die voor het samenwerkingsverband beschikbaar gesteld worden en wordt voortdurend informatie gedeeld tussen directie en bestuur.

B2. BESCHRIJVING BELANGRIJKSTE RISICO'S EN ONZEKERHEDEN.

Risicoanalyse, inclusief opbouw weerstandsvermogen.

In de huidige risicoanalyse wordt direct ingegaan op de volgende onderdelen:

1. Risico-identificatie
2. Risicoanalyse en beoordeling
3. Risicobeheersing, en daarbij het afwegen van de alternatieven.

Risico-identificatie

Het doel van risico-identificatie is om inzichtelijk te maken welke risico's het samenwerkingsverband loopt. Het risico kan dan ook gedefinieerd worden als de kans van een optreden van een gebeurtenis met effect op het behalen van de doelstellingen.

De volgende risico's kunnen benoemd worden:

1. Wet- en regelgeving
2. De ontwikkeling van het aantal leerlingen basisonderwijs
3. De ontwikkelingen van het aantal leerlingen speciaal basisonderwijs
4. De verhoudingen tussen beiden
5. De ontwikkeling van het aantal leerlingen speciaal onderwijs
6. De inzet binnen de voorzieningen
7. De omvang van de overhead- en organisatiekosten
8. Inkomend en uitgaand grensverkeer
9. Onderwijs en zorg voor leerlingen

Risicoanalyse

1. WET- EN REGELGEVING.

Oorzaak	Wet- en regelgeving.	Gebeurtenis	Publicatie van wet- en regelgeving heeft consequenties op uitvoer van activiteiten door SWV de Eem.	Gevolgen	Consequentie op inkomsten of lasten binnen SWV de Eem.
---------	----------------------	-------------	---	----------	--

2. DE ONTWIKKELING VAN HET AANTAL LEERLINGEN BASISONDERWIJS.

In de meerjarenbegroting is rekening gehouden met daling van het aantal leerlingen.

Oorzaak	Aantal leerlingen in het basisonderwijs.	Gebeurtenis	Het aantal leerlingen daalt in het basisonderwijs.	Gevolgen	Minder baten dan begroot. Daling afdrachten aan basisscholen. Hogere druk op vaste lasten.
---------	--	-------------	--	----------	--

3. DE ONTWIKKELING VAN HET AANTAL LEERLINGEN SPECIAAL BASISONDERWIJS.

Oorzaak	Aantal leerlingen in het speciaal basisonderwijs.	Gebeurtenis	Tot 2% van totaal aantal leerlingen SWV de Eem bekostiging van het Rijk. Daarboven door SWV de Eem.	Gevolgen	Afdrachten aan sbo gaan af van de totale middelen van SWV de Eem.
Oorzaak	Aantal leerlingen in het speciaal basisonderwijs.	Gebeurtenis	Groeiregeling	Gevolgen	Bij groeiregeling afdracht van zowel basis- als ondersteunings-bekostiging voor zowel personeel als materieel.

4. DE VERHOUDING TUSSEN LEERLINGEN BASISONDERWIJS EN SPECIAAL BASISONDERWIJS:

Oorzaak	Verhouding aantal leerlingen basisonderwijs versus aantal leerlingen speciaal basisonderwijs.	Gebeurtenis	Het leerlingaantal speciaal basisonderwijs neemt niet evenredig af ten opzichte van basisonderwijs.	Gevolgen	Afdrachten aan sbo gaan af van de totale middelen van SWV de Eem.
----------------	---	--------------------	---	-----------------	---

5. DE ONTWIKKELING VAN HET AANTAL LEERLINGEN SPECIAAL ONDERWIJS:

Oorzaak	Ontwikkeling aantal leerlingen in het speciaal onderwijs.	Gebeurtenis	Het leerlingaantal wordt in mindering gebracht op basis van t-1 ten laste van de beschikking zware ondersteuning.	Gevolgen	Afdrachten aan so gaan af van de totale middelen van SWV de Eem.
Oorzaak	Ontwikkeling aantal leerlingen in het speciaal onderwijs peildatum.	Gebeurtenis	Het leerlingaantal wordt bekostigd door het samenwerkingsverband als er sprake is van groei.	Gevolgen	Bij groeiregeling afdracht van zowel basis- als ondersteunings-bekostiging voor zowel personeel als materieel.

6. DE INZET BINNEN DE VOORZIENINGEN:

Oorzaak	De inzet binnen de voorzieningen.	Gebeurtenis	Op dit moment is de omvang van de besteding gekaderd.	Gevolgen	Bij afname van het aantal leerlingen en het kaderen van het bedrag neemt de druk op de begroting toe. Minder baten en gelijkblijvende lasten.
----------------	-----------------------------------	--------------------	---	-----------------	---

7. DE OMVANG VAN DE OVERHEAD- EN ORGANISATIELASTEN:

Oorzaak	Omvang overhead- en organisatielasten.	Gebeurtenis	Binnen deze lasten zijn de loonkosten begroot en overige organisatielasten.	Gevolgen	Bij afname van het aantal leerlingen en het kaderen van het bedrag neemt de druk op de begroting toe. Minder baten en gelijkblijvende lasten.
----------------	--	--------------------	---	-----------------	---

8. INKOMEND EN UITGAAND GRENVERKEER:

Oorzaak	Inkomend en uitgaand grensverkeer.	Gebeurtenis	Er is sprake van leerlingen in het sbo afkomstig van buiten de regio of leerlingen die buiten de regio naar het sbo gaan.	Gevolgen	Consequentie op inkomsten inkomend grensverkeer of lasten uitgaand grensverkeer.
----------------	------------------------------------	--------------------	---	-----------------	--

Risicobeheersing

1. Wet- en regelgeving.

Aanpassing van wet- en regelgeving kan consequenties hebben op de omvang van de baten en lasten binnen het samenwerkingsverband.

Beheersmaatregel

Door de directeur dient geanticipeerd te worden op de consequenties van wet- en regelgeving. De impact van wet- en regelgeving dient direct vertaald te worden naar consequenties hiervan binnen de (meerjaren)begroting.

2. Ontwikkeling aantal leerlingen basisonderwijs:

Binnen de meerjarenbegroting is reeds rekening gehouden met vermindering van het aantal leerlingen in het basisonderwijs. De bekostiging van een leerling aan het Samenwerkingsverband is ongeveer een bedrag van € 538,- per leerling (voor zowel de zware als de lichte ondersteuning).

Beheersmaatregel

Voortdurend dient op basis van de informatie vanuit de schoolbesturen en vanuit het scenariomodel PO actualisatie plaats te vinden van deze leerlingaantallen. Door de bekostiging o.b.v. t -1 zal dan tijdig geanticipeerd worden op deze leerling ontwikkeling door bijstelling van de (meerjaren)begroting. Het advies is dan ook dit punt regelmatig in de managementrapportage aan het bestuur terug te laten komen.

3. Aantal leerlingen speciaal basisonderwijs:

Binnen de meerjarenbegroting is duidelijk zichtbaar dat de afdracht aan het speciaal basisonderwijs een omvangrijk bedrag is. Binnen het toetsingskader is vastgesteld dat dit op termijn terug moet. Hierop is geanticipeerd binnen de meerjarenbegroting.

Een leerling op het speciaal basisonderwijs telt mee voor omvang van bekostiging voor de zware ondersteuning (€ 368 per leerling). De afdracht voor een leerling boven de 2% bedraagt op dit moment € 4.674 (dan vindt alleen betaling plaats van de ondersteuningsbekostiging).

Bij bekostiging op basis van groei (op dit moment ongeveer 5%) gaat het om een bedrag van € 8.593 (basis- en ondersteuningsbekostiging voor zowel personeel als materieel).

Beheersmaatregel

Op basis van de kijkglazen, op basis van uitgifte van beschikkingen, op basis van periodieke overleg met het S(B)O en op basis van analyse van verwijzing per woonplaats/schoolbestuur kan een goed beeld gevormd worden van de omvang hiervan en kan dit leiden tot sturingsmaatregelen en daarmee bijstelling.

4. De verhouding tussen leerlingen basisonderwijs en speciaal basisonderwijs:

Als gevolg van de verhouding tussen leerlingen in het basisonderwijs en het speciaal basisonderwijs zou scheefgroei kunnen zitten in de verhouding tussen in- en uitstroom en eventuele effecten die niet direct invloed hebben op de afname in het SBO. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de verdichting van de problematiek bij de SBO-scholen.

Beheersmaatregel

Op basis van de beheersmaatregelen onder punt 2 genoemd kan hier al een behoorlijk inzicht in verkregen worden. Het is goed dat de directeur van het samenwerkingsverband en de betreffende SBO-scholen de in- en uitstroom monitoren en zo nodig maatregelen nemen voor de toekomst.

5. Het aantal leerlingen in het speciaal onderwijs:

Dit zorgt op basis van 1 oktober t-1 voor een rechtstreekse korting op de beschikkingen zoals deze door OCW worden uitgebracht.

Voor de peildatum vindt er bekostiging plaats vanuit het samenwerkingsverband van de basis- en ondersteuningsbekostiging voor zowel personeel als materieel.

Voor de ondersteuningsbekostiging is er sprake van bedragen tussen de € 10.000 en € 23.700 (van categorie laag naar categorie hoog).

Inclusief de basisbekostiging komt dit neer op bedragen tussen de € 15.000 en € 29.100.

In de begroting is rekening gehouden met een percentage van ongeveer 1,5% op basis van 1 oktober t-1 en een groei van 6,5% op de peildatum.

Beheersmaatregel

Op grond van de TLV's die door het samenwerkingsverband worden afgegeven dient periodiek goed in beeld gebracht te worden op welke wijze de omvang hiervan zich ontwikkeld. De aantallen dienen door periodieke rapportages goed in beeld gebracht te worden. De omvang van bedragen per leerling zijn substantieel. De directeur van het samenwerkingsverband en de directeuren SO monitoren de verkregen informatie en nemen maatregelen, wat kan leiden tot nieuw beleid.

6. Inzet binnen de voorzieningen:

Binnen de meerjarenbegroting zijn de bedragen voor de inzet binnen de voorzieningen op een aantal onderdelen gehandhaafd. Voor de herbesteding is sprake van een afname gedurende de jaren.

Beheersmaatregel

Binnen de meerjarenbegroting is dit onderwerp duidelijk zichtbaar gemaakt. Belangrijk aandachtspunt blijft wel de omvang van de kosten in verhouding tot de afname van het aantal leerlingen. De omvang van te ontwikkelen beleid (in kosten) met betrekking tot dit punt in relatie tot de afname van het aantal leerlingen kan hier een rol in spelen.

7. De omvang van de overhead- en organisatielasten:

Binnen de begroting is duidelijk rekening gehouden met de omvang van deze lasten. De omvang daarvan is ook uitgedrukt in een percentage van de totale baten. Daarnaast is er toch wel sprake van een aantal vaste verplichting die ervoor zorg dragen dat in het licht van de ontwikkeling van het aantal leerlingen de overhead- en organisatielasten wat zwaarder kunnen gaan drukken op de begroting.

Beheersmaatregel

Kritisch blijven kijken naar de omvang van deze lasten. Gezien de omvang zijn deze dan ook nog niet verlaagd in de meerjarenbegroting.

8. Inkomend en uitgaand grensverkeer:

Bij leerlingen komend van de regio buiten het samenwerkingsverband en op het speciaal basisonderwijs in de regio van het samenwerkingsverband zitten is sprake van inkomend grensverkeer. Leerlingen vanuit de regio die buiten de regio van het samenwerkingsverband op een SBO-school zitten is sprake van uitgaand grensverkeer.

Beheersmaatregel

De directeur van het samenwerkingsverband monitort met de SBO-scholen in de regio het inkomende grensverkeer. Voor het uitgaande grensverkeer is het van belang op de hoogte te zijn van deze leerlingen en de daaraan verbonden verplichtingen. De directeur van het samenwerkingsverband is op de hoogte van het aantal leerlingen grensverkeer.

9. Onderwijs en zorg voor leerlingen:

Vanuit OCW waren reeds middelen toegekend in het kader van de compensatiemaatregel AWBZ. Een deel van deze middelen worden weer teruggedraaid als gevolg van de EMB-leerlingen en richtlijnen voorgeschreven door OCW. Het gaat om ongeveer halvering (van € 4 per leerling naar € 2 per leerling) van de beschikbare middelen zoals deze waren toegekend. In de begroting is deze last opgenomen en identiek aan de omvang van de toegekende baten. Het risico-effect met betrekking tot de meerjarenbegroting lijkt hierdoor beperkt, echter blijven er wel minder middelen beschikbaar voor overige inzet.

Beheersmaatregel

In toenemende mate wordt verwezen naar de gemeenten. Echter er zullen mogelijk nog aanvragen gaan komen. Het voorstel is dan in ieder geval de nog beschikbare ruimte te behouden en goed op de hoogte te zijn van de omvang daarvan in relatie tot de mogelijke aanvragen.

Weerstandsvermogen

Binnen de meerjarenbegroting is rekening gehouden met een weerstandsvermogen van 5%. Concreet betekent dit dat het weerstandsvermogen ongeveer een bedrag betreft van € 800.000. Aanvankelijk was bij het opstellen van de meerjarenbegroting 2019 t/m 2021 rekening gehouden met een hoger vermogen dat feitelijk nu het geval is ultimo 2018. Dit heeft tot gevolg dat het percentage o.b.v. de (begrote) resultaten zakt naar bijna 4%. Eventuele bijstelling zal het volgende jaar weer moeten plaatsvinden om te komen tot een weerstandsvermogen van 5%.

Om te voorkomen dat bedragen al direct consequenties gaan hebben op de afdrachten aan de schoolbesturen is het zinvol een weerstandsvermogen te hebben van omvang die er voor zorg draagt dat de eerste mogelijke afwijkingen ten opzichte van de (meerjaren)begroting opgevangen kunnen worden. De beheersmaatregelen zijn verantwoordelijkheden voor alle schoolbesturen die deelnemen aan het samenwerkingsverband.

Om deze toch te kunnen onderbouwen zijn onderstaand een paar uitgangspunten vastgesteld:

1. Een afwijking van 1% van het leerlingaantal van de basisscholen;
2. Een afwijking van 3% van het leerlingaantal in het sbo ten opzichte van de geschetste teldatum;
3. Een toename van het aantal leerlingen speciaal onderwijs op de peildatum of deel ter compensatie van de teldatum 1 oktober t-1, anders dan de reeds toegepaste uitgangspunten;
4. Het minimaal 1 jaar langer kunnen doordraaien na opheffing van het samenwerkingsverband.

Hierbij te denken aan de kostenvoor inzet personeel, kantoorruimte, monitoring en overige contractuele verplichtingen.

Financiële consequenties:

BEREKENING ELEMENTEN BINNEN WEEERSTANDSVERMOGEN

Punt 1	270 lln	€	500	€	135.000
Punt 2	22 lln	€	4.355	€	100.000
Punt 3	15 lln			€	225.000
Punt 4				€	240.000
				€	700.000

Bovenstaande opzet geeft al duidelijk weer dat een weerstandsvermogen van 5% een behoorlijke basis vormt voor het kunnen opvangen van verplichtingen voordat een aanspraak gedaan zou moeten worden op middelen die aan de schoolbesturen worden verstrekt. In 2016 is rekening houdend met genoemd weerstandsvermogen besloten om de middelen boven de € 700.000 in te zetten voor uitbreiding van het personeelsbestand en innovatie.

In 2018 e.v. jaren is al binnen de meerjarenbegroting geanticipeerd op vermindering van het weerstandsvermogen.

B3. RAPPORTAGE TOEZICHTHOUDEND ORGAAN.

In deze rapportage, onderdeel van het jaarverslag, geef het toezichthoudend orgaan aan op welke wijze zij het bestuur ondersteunt en/of adviseert over de beleidsvraagstukken en de financiële problematiek.

2018

Jaarrekening

7. JAARREKENING

GRONDSLAGEN

Activiteiten

Samenwerkingsverband Primair Onderwijs De Eem, statutair gevestigd te Amersfoort, ontvangt het geld voor de lichte en zware ondersteuning in het primair onderwijs in de regio PO2602. Samenwerkingsverband De Eem heeft in het ondersteuningsplan vastgelegd hoe ze het geld voor extra ondersteuning inzetten.

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld conform de geldende verslaggevingsregels zoals deze zijn opgenomen in Richtlijn Jaarverslaggeving Onderwijs. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen van Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de richtlijnen voor de jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen. De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Resultaten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Gehanteerde valuta

De in het jaarverslag opgenomen geldbedragen zijn opgenomen in euro's.

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op aanschafwaarde, verminderd met lineair berekende afschrijvingen, gebaseerd op de verwachte economische levensduur. In het jaar van investeren wordt naar tijdsgelang afgeschreven. Bedragen vanaf 500 Euro worden geactiveerd.

De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn:

ICT	20%
Meubilair	10%

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld in de toelichting op de balans, ter vrije beschikking van het bestuur en worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan van het bestuur worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

EIGEN VERMOGEN

Algemene reserve

De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten die ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en de werkelijke gemaakte lasten (in geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht).

Reserves worden geacht uit publieke middelen te zijn opgebouwd tenzij expliciet anders is vermeld in de toelichting op de balans.

Resultaatbestemming

De bestemming van het resultaat aan de algemene reserve vindt plaats op basis van een besluit van het bestuur. Het resultaat wordt in principe toegevoegd of onttrokken aan de publieke reserve tenzij aan de middelen een private herkomst ten grondslag ligt.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare verplichtingen die op balansdatum bestaan en waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op de activa in mindering zijn gebracht. Eveneens worden voorzieningen gevormd voor verliezen die naar waarschijnlijkheid in de toekomst zullen worden geboekt maar die voortkomen uit risico's die op balansdatum aanwezig zijn. Voorzieningen kunnen worden gevormd ter egalisatie van kosten waarbij een deel van de in de toekomst te verwachten uitgaven zijn oorsprong heeft voor balansdatum.

Jubileumgratificatie

De voorziening jubilea is gevormd ter dekking van de kosten van jubileumgratificaties die op grond van de cao dienen te worden betaald. Daarbij wordt rekening gehouden met de datum van indiensttreding, blijfkanspercentage en een uitkering bij 25- en 40- jarig jubileum conform de cao. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde, de discontovoet bedraagt 2,5%.

Kortlopende schulden

De overlopende passiva betreffen nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten.

Rijksbijdragen

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geoordeelde OCW/EZ-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies onder verrekeningsclausule) waar geen bestedingsplan aan ten grondslag ligt worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten. Geoordeelde subsidies waaraan een specifiek bestedingsdoel is gekoppeld, worden op basis van een bestedingsplan toegerekend aan de periode waar ze betrekking op hebben.

Geormerkte OCW/EZ-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) wordt ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Indien sprake is van lasten ten laste van Geormerkte OCW/EZ-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ook de rijkssubsidies ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in dat jaar. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen

Dit betreft subsidies van Gemeenten en andere overheidsinstanties met uitzondering van het Ministerie van OCW/EZ voor zover de bijdragen niet als doelsubsidies in het kader van de huisvestingsverordening in mindering zijn gebracht op de lasten.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, gemeenten, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Pensioenlasten

Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de rechtspersoon, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op o.a. het inhuren van extra personeel, scholingskosten, bedrijfsgezondheidszorg.

Er is sprake van een toegezegde pensioenregeling. Hierbij is een pensioen toegezegd aan personeel op pensioengerechtigde leeftijd, salaris en dienstjaren. Deze toegezegde pensioenregeling is verwerkt als zou sprake zijn van een toegezegde-bijdrage regeling. Voor de pensioenregeling worden op verplichte basis premies betaald aan het pensioenfonds. Behalve de premiebetaling zijn er geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze regeling. Er is geen verplichting in geval van een tekort bij het pensioenfonds tot het voldoen van aanvullende bijdrage anders dan toekomstige premies. De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien deze leiden tot een terugstorting of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

WNT model

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft het Samenwerkingsverband zich gehouden aan de beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van de jaarrekening gehanteerd.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben. Deze bestaan met name uit administratie en beheerlasten en bestedingen vanuit de UPJO-subsidie.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

Resultaat

Onder resultaat wordt verstaan het resultaat van het bevoegd gezag inclusief de financiële baten en lasten. Het resultaat is in de balans verwerkt conform de in de jaarrekening opgenomen resultaatbestemming.

GRONDSLAGEN VOOR HET KASTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

BALANS PER 31 DECEMBER 2018, VERGELIJKENDE CIJFERS PER 31 DECEMBER 2017

(na verwerking resultaatbestemming)

ACTIVA

	31 DECEMBER 2018	31 DECEMBER 2017
	EUR	EUR
VASTE ACTIVA		
<i>Materiële vaste activa</i>		
ICT	26.863	28.967
Inventaris en apparatuur	20.707	24.301
TOTAAL VASTE ACTIVA	47.570	53.268
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen	324.043	59.961
Liquide middelen	1.247.182	1.528.466
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	1.571.225	1.588.427
TOTAAL ACTIVA	1.618.795	1.641.695

PASSIVA

	31 DECEMBER 2018	31 DECEMBER 2017
	EUR	EUR
VERMOGEN		
<i>Eigen vermogen</i>		
Algemene reserve	949.423	951.324
Bestemmingsreserve innovatiefonds	0	229.390
	949.423	1.180.714
Voorzieningen		
Personeelsvoorzieningen	16.121	17.198
Kortlopende schulden		
Crediteuren	80.291	43.405
Loonheffing en premies	56.038	54.184
Pensioenpremies	15.239	13.896
Overige kortlopende schulden	41.572	37.202
Overlopende passiva	460.111	295.096
	653.251	443.783
TOTAAL PASSIVA	1.618.795	1.641.695

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2018, VERGELIJKENDE CIJFERS 2017

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
	EUR	EUR	EUR
BATEN			
Rijksbijdragen	15.540.249	14.519.108	14.662.987
Overige overheidsbijdragen	415.000	65.000	447.697
Overige baten	278.638	-	12.691
TOTAAL BATEN	16.233.887	14.584.108	15.123.375
LASTEN			
Personeelslasten	1.644.497	1.608.000	1.445.928
Afschrijvingen	16.517	10.000	15.046
Huisvestingslasten	39.314	43.000	39.085
Overige lasten	655.996	164.500	612.179
Doorbetalingen aan schoolbesturen	14.108.526	13.087.707	12.832.345
TOTAAL LASTEN	16.464.850	14.913.207	14.944.583
SALDO BATEN EN LASTEN *	-230.963	-329.099	178.792
Financiële baten en lasten	-328	-	679
Resultaat *	-231.291	-329.099	179.471

* (- is negatief)

KASSTROOMOVERZICHT 2018, VERGELIJKENDE CIJFERS 2017

	2018	2017
	EUR	EUR
KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN		
Resultaat	-231.291	179.471
VERANDERINGEN IN VASTE ACTIVA		
- Afschrijvingen	116.517	15.046
- Mutaties voorzieningen	-1.077	4.585
	15.440	19.631
VERANDERINGEN IN VLOTTENDE MIDDELEN		
- Vorderingen	-264.082	-22.873
- Kortlopende schulden	209.468	-103.524
	-54.614	-126.397
KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN		
Investerings in materiële vaste activa	-10.819	-8.387
Desinvesteringen in materiële vaste activa	-	-
	-10.819	-8.387
Mutatie liquide middelen	-281.284	64.318
Beginstand liquide middelen	1.528.466	1.464.148
Mutatie liquide middelen	-281.284	64.318
Eindstand liquide middelen	1.247.182	1.528.466

TOELICHTING OP DE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

	31-12-18	31-12-17
	EUR	EUR
ICT	26.863	28.967
Meubilair	20.707	24.301
	47.570	53.268

Verloopoverzicht materiele vaste activa

	Aanschaf- waarde t/m 2017	Afschrij- vingen t/m 2017	Boek- waarde per 31-12-17	Investe- ringen in 2018	Desinves- teringen in 2018	Afschrij- vingen in 2018	Aanschaf- waarde t/m 31-12-18	Afschrij- vingen t/m 31-12-18	Boek- waarde per 31-12-18
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
ICT	60.967	32.000	28.967	10.819	-	12.923	71.786	44.923	26.863
Meubilair	35.936	11.635	24.301	-	-	3.594	35.936	15.229	20.707
Totaal	96.903	43.635	53.268	10.819	-	16.517	107.722	60.152	47.570

TOELICHTING OP DE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen	31-12-18	31-12-17
	EUR	EUR
Overige vorderingen	284.253	39.185
Overlopende activa	39.790	20.776
	324.043	59.961

Uitsplitsing	31-12-18	31-12-17
	EUR	EUR
Samenwerkingsverband Zeeluwe, arrangement 2017	-	3.430
Nog te ontvangen rente	-	902
Nog te ontv. inkomend grensverkeer schooljaar	20.103	16.204
Vordering belastingdienst Vpb	262.500	-
Overige vorderingen	1.650	18.649
Totaal overige vorderingen	284.253	39.185
Vooruitbetaalde OPR-gelden aan besturen	5.569	4.252
Vooruitbetaalde huurlasten	6.316	9.333
Overige vooruitbetaalde kosten	27.905	7.191
Totaal overlopende activa	39.790	20.776

LIQUIDE MIDDELEN	31-12-18	31-12-17
	EUR	EUR
Rabobank R/C NL39RABO0122844033	658.981	581.167
Rabobank spaarrekening NL42RABO1267741090	588.201	947.299
Totaal liquide middelen	1.247.182	1.528.466

TOELICHTING OP DE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS

PASSIVA

Eigen vermogen

	31-12-18	31-12-17
	EUR	EUR
Algemene reserve	949.423	951.324
Bestemmingsreserve innovatiebudget	-	229.390
	949.423	1.180.714

	Stand per 01-01-18	Resultaat 2018	Overige mutaties	Stand per 31-12-18
	EUR	EUR	EUR	EUR
Algemene reserve	951.324	-1.901	-	949.423
Bestemmingsreserve innovatiebudget	229.390	-229.390	-	-
Totaal algemene reserve	1.180.714	-231.291	-	949.423

Voorzieningen

	31-12-18	31-12-17
	EUR	EUR
Personeelsvoorzieningen	16.121	17.198
	16.121	17.198

Personeelsvoorzieningen

	Stand per 01-01-18	Dotatie 2018	Onttrekking 2018	Vrijval 2018	Stand per 31-12-18	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Voorziening jubileum	17.198	519	1.596	-	16.121	-	16.121
Totaal	17.198	519	1.596	-	16.121	-	16.121

TOELICHTING OP DE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS

Kortlopende schulden	31-12-18	31-12-17
	EUR	EUR
Crediteuren	80.291	43.405
Loonheffing en premies	56.038	54.184
Pensioenpremies	15.239	13.896
Overige kortlopende schulden	41.572	37.202
Overlopende passiva	460.111	295.096
	653.251	443.783

	31-12-18	31-12-17
	EUR	EUR
<i>Uitsplitsing:</i>		
Loonheffing	48.539	48.184
Premies sociale verzekeringen	7.499	6.000
Totaal loonheffing en premies	56.038	54.184

<i>Uitsplitsing:</i>		
Netto salarissen	1.989	1.024
Vakantiegeld	39.583	36.178
Totaal overige kortlopende schulden	41.572	37.202

<i>Uitsplitsing:</i>		
Afdrachten aangesloten scholen	156.759	75.484
Nog te besteden LEA-middelen (UPJO subsidie)	43.670	43.670
Arrangementen afrekening	137.058	122.470
Af te dragen JRK-gelden	-	-
Nog af te dragen inzake grensverkeer (Unita en Rijn en Gelderse Vallei)	85.285	44.440
Accountantslasten	-	5.080
Overige	37.339	3.952
Totaal overlopende passiva	460.111	295.096

Verantwoording van subsidies - model G Samenwerkingsverband Primair Onderwijs de Eem

In 2018 zijn geen rijkssubsidies met verrekeningsclausule ontvangen en ook uit voorgaande jaren zijn er geen subsidies met verrekeningsclausule meer te verantwoorden.

In 2018 zijn geen G1 en G2 subsidies van toepassing.

TOELICHTING OP DE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

BATEN

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
	EUR	EUR	EUR
Rijksbijdragen			
Lumpsum personeel, lichte ondersteuning	4.672.229	4.350.311	4.414.299
Lumpsum materieel, lichte ondersteuning	201.726	201.688	200.368
Schoolm. werk, lichte ondersteuning	75.566	55.013	56.875
Rijksbijdragen OCW - lichte ondersteuning	4.949.521	4.607.012	4.671.542
Lumpsum personeel, zware ondersteuning	9.902.054	9.213.107	9.337.637
Lumpsum materieel, zware ondersteuning	858.848	858.690	849.254
Overgang zware ondersteuning - verevening	-170.174	-159.701	-195.446
Rijksbijdragen OCW - zware ondersteuning	10.590.728	9.912.096	9.991.445
Totaal Rijksbijdragen	15.540.249	14.519.108	14.662.987
Overige overheidsbijdragen			
Gemeentelijke bijdragen*	415.000	65.000	447.697
Totaal overige overheidsbijdragen	415.000	65.000	447.697
	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
	EUR	EUR	EUR
OVERIGE BATEN			
Overige opbrengsten	278.638	-	12.691
Totaal overige baten	278.638	-	12.691
Totaal baten	16.233.887	14.584.108	15.123.375

Lasten

<i>Personeelslasten</i>			
Brutolonen en salarissen		1.203.000	822.474
Sociale lasten		-	170.512
Pensioenpremies		-	116.026
Totaal lonen en salarissen	1.226.135	1.203.000	1.109.012
Inhuur secretariaat	37.934	-	
Scholing	27.696	40.000	62.843
Verzorging personeel	8.888	10.000	13.587
Arbodienst	2.843	5.000	3.322
Dotatie onttrekking voorziening jubilea	-1.077	4.585	
Inhuur extern / vacatiegelden OPR	12.687	15.000	10.403
Alg. kosten / inhuur extern/procesbegeleiding	67.841	45.000	48.396
Inhuur onderwijsondersteuners	-	5.874	
Expertiseteam	119.713	150.000	173.077
Schoolmaatschappelijk werk*	75.040	60.000	-
Professionalisering scholen	72.183	80.000	46.228
Totaal overige personeelslasten	423.748	405.000	368.315

* De Gemeentelijke bijdragen (UPJO subsidie) is nog niet door de Gemeente vastgesteld.

TOELICHTING OP DE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
	EUR	EUR	EUR
-/- uitkeringen vervangingsfonds/ UWV	-5.386	-	-31.399
Totaal uitkeringen	- 5.386	-	-31.399
Totaal personele lasten	1.644.497	1.608.000	1.445.928

Gemiddeld aantal medewerkers

Ultimo 2018 waren bij het Samenwerkingsverband De Eem 18 medewerkers in dienst met een totale werktijd-factor van 14,6615, (2017 18 medewerkers en 14,56 WTF).

Afschrijvingen

ICT	12.923	7.000	11.564
Meubilair	3.594	3.000	3.482
Totaal afschrijvingen	16.517	10.000	15.046

Huisvestingslasten

Huur	37.427	38.000	37.093
Schoonmaakkosten	1.329	5.000	1.415
Overige huisvestingslasten	558	-	577
Totaal huisvestingslasten	39.314	43.000	39.085

Overige lasten

Telefoon/fax	12.445	11.000	14.313
Porti- en transportkosten	505	2.000	651
Kopieerkosten	5.841	8.000	5.964
Kantoorartikelen	3.106	4.000	2.588
Abonnementen/contributies (ABB)	4.404	1.500	2.725
Vergaderkosten	3.164	10.000	4.715
Accountantskosten	4.842	7.500	9.977
Administratiekosten (extern)	52.318	40.000	47.026
Toets-/testmaterialen	-	4.000	-
Communicatie/ PR	60.812	35.000	74.335
Representatiekosten	1.075	1.500	468
Bestuurskosten	15.638	10.000	3.874
Onderhoud/verbruiksmateriaal hardware/ICT	82.091	30.000	38.040
Afdracht aan scholen LEA-subsidie	-	-	-
Overige uitgaven t.l.v. LEA subsidie	409.755	-	407.217
Overige uitgaven/onvoorzien	-	-	286
Totaal overige lasten	655.996	164.500	612.179

TOELICHTING OP DE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

In het boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountantshonoraria ten laste van het resultaat gebracht:

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
	EUR	EUR	EUR
Controle van de jaarrekening	4.842	7.500	9.977
Andere controlewerkzaamheden	-	-	-
Fiscale advisering	-	-	-
Andere niet-controlediensten	-	-	-
	4.842	7.500	9.977

Bovenstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de vereniging betrokken verbonden partijen zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties).

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
	EUR	EUR	EUR
Doorbetalingen aan schoolbesturen			
So, overdracht 1 okt t-1	5.738.625	5.843.794	5.337.508
Verplichte afdrachten uit te voeren door OCW	5.738.625	5.843.794	5.337.508
So, overdrachtpeildatum	352.979	-	407.309
Sbo, overdracht groei	439.156	418.019	341.268
Doorbetalingen op basis van 1 februari	792.135	418.019	748.577
Impulsgelden basisonderwijs	2.783.340	2.782.815	2.555.025
SBO overdracht >2% t-1	1.091.812	1.048.594	940.747
Grensverkeer inkomend/uitgaand	136.576	200.000	129.912
Ondersteuningstrajecten	248.326	236.400	292.729
Ondersteuningstrajecten SO	40.500	80.000	136.033
Arrangementen	2.763.129	1.700.000	2.119.586
AB trekkingsrecht	462.633	478.085	571.077
Projecten	51.450	300.000	1.151
Overige doorbetalingen aan schoolbesturen	7.577.766	6.825.894	6.746.260
Doorbetalingen aan schoolbesturen	14.108.526	13.087.707	12.832.345
Totaal Lasten	16.464.850	14.913.207	14.944.583
Saldo baten en lasten *	-230.963	-329.099	178.792
Financiële baten en lasten			
Rentebaten	-	-	902
Rentelasten	328	-	223
Totaal financiële baten en lasten *	-328	-	679
Resultaat *	-231.291	-329.099	179.471
Netto resultaat *	-231.291	-329.099	179.471

* (- is negatief)

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

Huurverplichting

Het Samenwerkingsverband primair onderwijs De Eem is met Roc beheer 3 B.V. (opvolger van 43e Sachwert Rendite Fonds Holland GmbH & Co. KG te Amsterdam) een huurverplichting voor het kantoorpand aan de Burgemeester De Beaufortweg 16 respectievelijk 18 te Leusden aangegaan. DTZ Zadelhoff te Utrecht voert namens Roc beheer 3 B.V. het beheer over het kantoorpand. Deze overeenkomst is aangegaan voor de duur van vijf jaar, ingaande op 1 november 2013 en lopende tot en met 31 oktober 2018. Deze overeenkomst eindigt van rechtswege op 31 oktober 2018. De verplichting van de huur, inclusief de bijkomende servicekosten, bedraagt op jaarbasis 37.093 euro.

Verlofuren duurzame inzetbaarheid personeel

In de nieuwe cao is een mogelijkheid opgenomen verlofuren in het kader van duurzame inzetbaarheid van personeel of werktijdvermindering van senioren op te sparen. Voor opgespaarde rechten moet een voorziening worden gevormd mits de rechten op doorbetaalde afwezigheid in de toekomst kunnen worden opgenomen (in uren) of verzilverd (in geld). Bij Samenwerkingsverband de Eem is op dit moment geen sprake van rechten in de toekomst en als gevolg daarvan is geen voorziening opgenomen.

WNT-verantwoording 2018 SWV PO De Eem

Per 1 januari 2016 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van deze regelgeving. Het bezoldigingsmaximum in 2018 voor SWV PO De Eem is op basis van de nieuwe klassenindeling € 189.000. (2017 € 181.000) Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de leden van Raad van Toezicht / Raad van Commissarissen bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen

bedragen x € 1	B.M. Gadella
Functie(s)	Directeur
Duur dienstverband in 2018	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1
Gewezen topfunctionaris	nee
Echte of fictieve dienstbetrekking	ja
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	n.v.t.

Individueel WNT-maximum	189.000
-------------------------	---------

Bezoldiging

Beloning	84.479
Belastbare onkostenvergoedingen	0
Beloningen betaalbaar op termijn	14.630
Subtotaal	99.109
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0
Totaal bezoldiging	99.109

Motivering indien overschrijding:

Gegevens 2017

Duur dienstverband in 2017	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2017 (in fte)	1

Bezoldiging 2017

Beloning	81.137
Belastbare onkostenvergoedingen	0
Beloningen betaalbaar op termijn	12.777
Totaal bezoldiging 2017	94.164

Individueel WNT-maximum 2017	181.000
------------------------------	---------

1d. Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met bezoldiging van € 1.700 of minder

Naam Topfunctionaris

Functie

W. Kuipers

Voorzitter, remuneratiecommissie

B. Sonnenberg

Vice-voorzitter, remuneratiecommissie

G.J. Zomer

Lid, auditcommissie

E.C.J.M. Dekker

Lid, auditcommissie

J. Reitsma

Lid

OVERIGE GEGEVENS

Bestemming van het resultaat

Bestemming van het resultaat

	Resultaat 2018
	EUR
Algemene reserve (publiek)	-1.901
Bestemmingsreserve innovatiefonds	-229.390
Totaal resultaat	-231.291

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van belang zijn hier te melden.

Bijlagen

D1 Gegevens over de rechtspersoon

Naam:	Samenwerkingsverband Primair Onderwijs De Eem
Adres:	Burgemeester de Beaufortweg 16, 3833 AG Leusden
Telefoon:	033 - 760 11 91
E-mailadres:	info@swvdeeem.nl
Internetsite:	www.swvdeeem.nl
Bestuursnummer:	21446
Contactpersoon:	Mevr. B.M. Gadella
Telefoon:	033 - 760 11 91
E-mailadres:	b.gadella@swvdeeem.nl
BRIN-nummer:	PO2602

SWV de Eem
ELK KIND ZIJN EIGEN WEG

SWV de Eem

Burgemeester de Beaufortweg 16

3833 AG Leusden

033 760 11 91

info@swvdeem.nl

www.swvdeem.nl